POVEȘTILE BUNICUȚEI ALBE
SILVIA KERIM

„Căsuţa cu poveşti" a scriitoarei Silvia Kerim, „cea mai importantă și *creatoare de feerii din literatura română"*

Eugen Negrici

Silvia Kerim

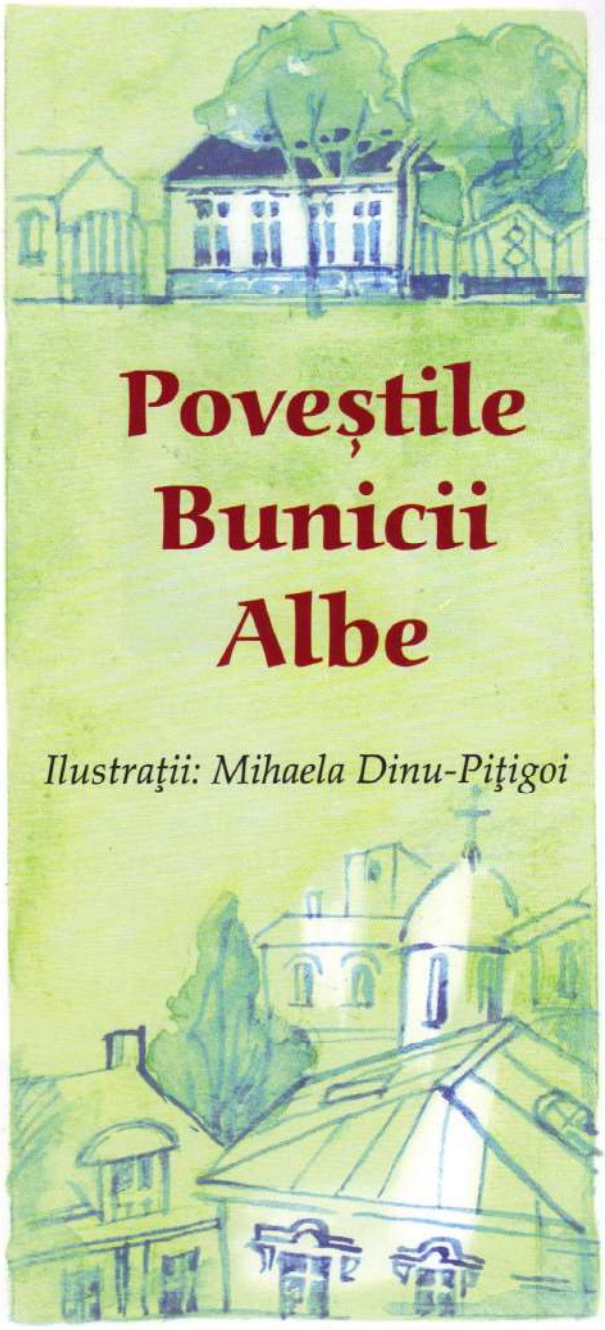

Poveștile Bunicii Albe

Ilustrații: Mihaela Dinu-Pițigoi

EDITURA CARMINIS
PITEȘTI

CUPRINS

Zânele nu bat la uşă.....4
Cutiuţa cu muzică..... 8
Dulapul cu „A fost...”..... 11
Câinele şi Vrabia..... 17
Luna inventează anotimpuri 19
Fetiţa şi Vara..... 24
Poveste despre Feta..... 38

ZÂNELE NU BAT LA UȘĂ

Vai, ce dezordine e la tine în odaie! spuse Bunica. Şi îşi lovi palmele, ca atunci când vezi pe neaşteptate ceva plăcut sau, dimpotrivă, neplăcut.
—Păi... îngăimă Fetiţa... N—am ştiut că vii în vizită.
*—N—am venit în vizită. Am trecut doar să—ţi las un borcănel cu magiun de prune. Am băgat de seamă că—ţi place foarte mult pâinea prăjită unsă cu magiun. Dar să ştii că mă supără ce văd, mai spuse Bunica, prefăcându—se chiar mânioasă. Dacă soseşte Zâna şi păţeşti ca Fetiţa din poveste ?! Zânele nu bat niciodată la uşă... aşa că trebuie să fii oricând gata să le primeşti. Adică să fii curată, cu şorţuleţul pus peste rochiţă — ca să nu **o** murdăreşti când te joci pe—afară — cu părul spălat şi frumos împletit în codiţe...*
—Păi... îngână Fetiţa. Parcă nu mai găsea alt cuvânt, decât ,,păi"... Se simţea destul de încurcată, mai ales că era curat îmbrăcată (mama ei îi pregătise pe un scăunel tot ce trebuia), avea şi şorţuleţul scrobit, pus cu grijă peste rochiţă, se şi pieptănase cu codiţe — ce—i drept cărarea de la spate nu—i reuşea deloc, era mereu strâmbă, dar ea ţinea morţiş să se pieptene singură !... Se spălase bine pe mâini şi pe dinţi... Doar că în odăiţa ei domnea o mare învălmăşeală. îl căutase peste tot pe ursuleţul Miki! Şi pe sub pat şi pe sub perne şi pe sub masă şi în dulăpiorul cu cărţi de poveşti... Miki — ia—l de unde nu—i! Şi Bunica picase tocmai când era harababura mai mare!
—Niciun ,,păi"! i—o reteză Bunica. Hai să facem ordine, repede, amândouă, şi—apoi am să—ţi spun povestea cu ,,Zâna care trecea dintr—o poveste într—alta", ca să înveţi că zânele nu bat niciodată la uşă, ca să afli că ele trec când poftesc prin viaţa ori prin odaia ta. Aşa că o Zână trebuie aşteptată — oricând — cum se cuvine: cu odaia curată şi cu sufletul pregătit...
Fără alte vorbe, ele două făcură la repezeală ordine în odaie, şi—apoi Bunica se aşeză binişor pe pătuţul Fetiţei. Fetiţa se lipi de ea, şi aşa, înlănţuite, se pregătiră să intre în ţara poveştilor... Şi ca să intre în ţara poveştilor, Bunica spuse doar atât:
—A fost odată o Fetiță...Ca tine!

... Fetiţa stătea în pat. Nu era bolnavă. Nu avea nici măcar guturai. Şi nu era nici răguşită. Stătea pur şi simplu în pat, pentru că se simţea foarte obosită după atâta joacă. Se jucase, ca de obicei, în faţa blocului, cu copiii vecinilor. Spre seară, la ceasul când copiii se răspândesc pe la casele lor, chemaţi de mama sau îmboldiţi de bunici, Fetiţa pornise şi ea spre casă. Nu locuia cu Bunica. Iar mama ei lucra seara până târziu la o fabrică, aşa că nu avea cum să vină la locul lor de joacă, s—o ia de mână şi s—o ducă acasă. Fetiţa era cuminte. Ştia să pună cheia sub preş când pleca de—acasă, ştia că nu trebuie să iasă din odaie când plouă, ştia să fiarbă laptele şi să pună masa. Ştia că nu are voie să se joace cu chibrituri. Ştia să cumpere pâine şi să aducă pantofii de la reparat. Cizmarul stătea peste drum şi Fetiţei i se părea că seamănă cu Fram, ursul polar. Aşa că trecea cu plăcere drumul ori de câte ori mama ei o trimitea cu câte o ghetuţă ruptă la cusut sau pingelit. Uneori, se ducea la „Fram" doar aşa, ca să—l întrebe de sănătate.

Dar Fetiţei nu—i plăcea niciun fel de treabă care i se părea mai complicată. Cum ar fi, de pildă, să facă ordine în odaie.

Aşa că acum stătea în pat, în patul răvăşit, şi—n jurul ei, pe pat, pe covor, pe masă şi pe scaune, era o mare învălmăşeală de batiste, de mingi mici şi de gheme de lână, de şorţuleţe, de cuburi, cărţi cu poze, ursuleţi şi iepuraşi de pluş, pitici de cauciuc şi câte şi mai câte, cu care se jucase de dimineaţă, până să iasă la copii.

De obicei, mama sosea de la lucru spre seară. Punea pe masă punga cu cumpărături şi se apuca să facă ordine, să deretice prin bucătărie şi să încălzească mâncarea.

O dojenea cu blândeţe pe Fetiţă, în timp ce aşeza faţa de masă, tacâmurile, şervetele de pânză, roşii, cu pătrăţele...

Acum, însă, mama întârzia. Afară se făcuse un fel de întuneric.

Fetiţa începu să se neliniştească. Privea cu încordare clanţa.

... Deodată, uşa se deschise fără zgomot. Nu era mama. Era cizmarul cel bătrân. Ba nu. Era chiar El. Era chiar Fram, ursul polar!

Fram intră în odaie cu mersul lui legănat, niţel greoi. Dădu din urechi a „bună seara", apoi privi în jur, nemulţumit. Fetiţa îl pofti să se aşeze.

—N—am timp să stau, îi spuse Fram. Am venit doar să mă încredinţez că la tine în odaie e rânduială.

—Rânduială ? bâigui Fetiţa, privind înspăimântată la învălmăşeala dimprejur.

—Da, da, ar trebui să fie. Astăzi, ba chiar îndată, Zâna Zăpezilor trece dintr—o poveste într—alta. Drumul ei e chiar pe—aici, pe la tine prin odaie. E cel mai scurt. Altminteri, ar ocoli prea mult.

—Când soseşte ? întrebă Fetiţa, cu glasul cam pierit.

—Păi... dintr—o clipă într—alta, mormăi ursul.

Dar când să—l mai întrebe Fetiţa despre sănătate – precum obişnuia – Fram se făcu nevăzut.

Cât ai clipi, Fetiţa se apucă de treabă. Şi, tocmai când netezea învelitoarea de pat cu palma ei cât o cutie de chibrituri, uşa se dădu la o parte. Scânteind, cum scânteiază întotdeauna zânele, Zâna Zăpezilor străbătu alene odaia, trecând astfel, neauzită ca un nor, dintr—o poveste într—alta. Bucuroasă la gândul că Odaia ei era hotar între două poveşti, Fetiţei i se păru că Zâna Zăpezilor semăna cu mama ei. Avea părul tot auriu, dar răsfirat pe umeri şi nu strâns în coc, cum îl purta — dintotdeauna — mama. Şi ochii îi erau la fel de albaştri. Dar zâna avea obrajii trandafirii. Şi mâinile lungi şi albe, pline de,inele scăpărătoare. Doar că mama nu avea inele subţiri, de aur, cu pietre mici, scăpărătoare. Şi nici unghii lungi. Mama avea mâinile tare muncite! Şi cam roşii de frig.

Şi la înălţime se potriveau. Şi la mijlocul subţire şi mlădiu... Fetiţa se bucură nespus văzând asemănările. Dar bucuria ei se duse repede! Zâna pieri într—o clipă, ca Zăpada topită de soare, trecând astfel — peste hotarul odăii — dintr—o poveste într—alta...

Fetiţa fugi în urma Zânei, dorind să vadă pe ce drum apucă, înspre ce poveste. Dar când să păşească peste prag — se trezi din vis.

În odaie era tot învălmăşeală...

Fetiţa se apucă să facă ordine. Nu era deloc greu să pui la repezeală cuburile prin cutii, piticii şi ursuleţii şi iepuraşii de pluş în coşuleţul lor, din colţ... Şi păpuşile la fel. Şi mingile. Şalurile din lână pufoasă şi şorţuleţele le agăţă în cui, batistele le netezi şi le aşeză pe raftul lor din dulăpior... Desigur, mama merita de zece ori mai multă osteneală decât o zână zărită doar o clipă, într—un vis...

Fetiţa se dojeni că nu—i venise gândul ăsta mai devreme, chiar mai înainte de sosirea Zânei din vis. Gândul—dojană o duru puţin; atât cât o durea când se—nţepa cu acul, când cosea cu aţă galbenă, pe un carton, un fel de floarea—soarelui.

Într—un târziu, sosi şi mama.

Se opri înmărmurită în prag, cu ochii ţintă la rânduiala din odaie. Nu—i venea să—şi creadă ochilor! —Te pomeneşti că a venit o zână bună şi ţi—a şoptit să mă ajuţi ? glumi mama, strălucind de bucurie.

Fetiţa tăcu, simţind un fel de vină.

Cât fu seara de lungă, bucuria mamei rămase întreagă. Ea ştia că—ntotdeauna începutu—i greu şi că de—acum încolo, spre seară, când va veni acasă, va găsi jucăriile şi hainele frumos rânduite în raft, în dulap sau în cutii.

Nu ştia însă — Fetiţei îi fu ruşine să—i mărturisească adevărul —, nu ştia că Zâna chiar trecuse prin odaie şi că, în drumul ei din vis dintr—o poveste într—alta, o învăţase pe Fetiţă că zâne sunt multe, că ele vin şi se duc, neauzite, ca ninsorile. Şi că mama e doar una singură, aşa cum unul singur e Soarele care topeşte zăpada.

—Ei, ţi—a plăcut povestea mea ? întrebă Bunica surâzând uşurel.

—Mi—a plăcut, şopti Fetiţa. Şi—şi făgădui în gând să nu—l mai aştepte în vis pe Fram, care s—o înveţe câte şi mai câte...

CUTIUŢA CU MUZICĂ

Bunica venise în vizită, aducând, ca de obicei, un pacheţel cu prăjituri — făcute de ea, fireşte! — un pacheţel frumos, învelit în foiţă. Ştia prea bine că Fetiţei îi plac mai ales plăcintele cu mere sau cu prune, aşa că îi adusese opt plăcinte cu prune bine presărate cu zahăr pudră...

Fetiţa o primise cu mare bucurie, apoi, luând—o de mână, o poftise în odăiţa ei, în care, alături de patul mic, din lemn nevopsit — şi anume pe un fel de policioară, tot din lemn, dar vopsită cu albastru — se aflau jucăriile ei.

—Ştiu că ţi—ai fi dorit o păpuşă nouă, nu doar prăjiturile astea, spuse Bunica zâmbind... O să—ţi aduc una frumoasă de ziua ta, îi făgădui ea Fetiţei, mângâind—o pe părul împletit în codiţe cam subţiri.

—Şi mai e mult până la ziua mea, Bunico ?

—Păi, ar trebui să ştii când e ziua ta, zise Bunica oftând uşor, pe când se aşeza, cu mare băgare de seamă, pe pătuţul Fetiţei, nu cumva să—i şifoneze învelitoarea.

Învelitoarea era din pânză mai groasă, albă. Pe întinderea ei plăcut mirositoare se înşirau — parcă grăbiţi — iepuraşi trandafirii...

—Ai crescut mare! în curând o să împlineşti şase ani, mai spuse Bunica.

—Şi tot nu mi—ai spus când e ziua mea, insistă Fetiţa.

—Păi... la sfârşitul lui octombrie... Adică peste o lună. Pe douăzeci şi unu octombrie. Ai să ţii minte ?

—Da, acum am să ţin minte, făgădui Fetiţa, dând din cap aproape încruntată, aşa cum fac oamenii mari atunci când se prind să facă un lucru important.

Bunica privi înjur, mulţumită. Era destulă ordine în odaia Fetiţei.

—De când cu „Zâna care trece dintr—o poveste într—alta" văd că e tare frumos aici a tine. Mama ta trebuie să fie mulţumită acum... Da' Lili unde e ? N—o văd nicăieri.

—Lili ?! bâigui Fetiţa.

—Da, da, Lili, zâmbi uşurel Bunica, presimţind o poznă. Păpuşa pe care ţi—am adus—o anul trecut de mărţişor. Avea prins în piept un mărţişor — un coşar mic şi negru, cu măturică roşie. Ştiu că te—ai bucurat foarte mult atunci când ţi—am adus—o... Unde e ?

—Păi... am aruncat—o! Se făcuse tare urâtă... spuse, cam cu ruşine, Fetiţa.

—Ai aruncat—o ?! Tu nu ştii că păpuşile nu se aruncă niciodată ?

—Nici chiar atunci când se învechesc ?! Glasul Fetiţei se piţigăiase de tot. Simţea că greşise.

—Păpuşile, ca şi poveştile, nu se învechesc niciodată. Fiindcă fiecare dintre ele are, în dreptul inimii, câte ceva, aşa, ca un secret... Ai priceput ?

Fetiţa tăcea. Era limpede că făcuse un lucru rău şi că o supărase pe Bunica. Privea în jos, spre pantofiorii ei de lac, cu baretă subţire. Ori poate spre şosetele albe, tivite cu dunguliţe roşii. Nu prea pricepuse vorbele Bunicii.

—Hai, că te—am iertat! spuse Bunica, luând—o în braţe şi sărutând—o uşor pe frunte. ***Şi*** *ca să vezi că te—am iertat, am să—ţi spun o poveste pe care ar trebui să o asculte şi oame****nii*** *mari. O poveste care se cheamă simplu: „Cutiuţa cu muzică"... Aşadar...*

Fetiţa se cuibări mai bine în braţele Bunicii şi începu să asculte povestea, cu ochii ţintă la policioara pe care se înşirau jucăriile ei mai vechi sau mai noi. Şi, parcă vinovată, privirea ei căzu pe locul unde o aşezase, de—atâtea ori, pe Lili la ceas de seară, pe când i se făcea somn... Locul era gol.
—Aşadar, mai spuse o dată Bunica...

... În încăperea mare, întunecoasă, fără soare, erau multe lucruri vechi. Pe rafturi se zăreau păpuşi şi jucării... Şi o mulţime de cutii mari şi mici.

Din când în când cineva deschidea uşa, făcea lumină şi scotocea la întâmplare. Umbla prin cutii sau se oprea în dreptul vreunui raft. Alegea câte o jucărie — sau mai multe. Şi, uneori, păpuşi.

Uşa se deschidea din nou. Şi din nou se închidea.

Dincolo de uşă, păpuşile ieşeau din amorţeală.

După un timp, erau aduse înapoi. Cu părul smuls sau fără ochi sau şchioape. Doar o păpuşă rămânea mereu în raft. N—avea nici părul inelat şi blond, nici ochi de sticlă albastră. Nici gene lungi, ca de mătase, nici rochie ca de bal. Era o păpuşă de cârpă, făcută, parcă, de—un copil sărac...

Timpul trecea. Jucăriile, aproape toate, îşi săvârşiseră marea călătorie de dincolo de uşă. Păpuşa cenuşie tot aştepta să—i vină rândul spre lumină.

Şi iată că uşa se deschise iar. O mână cu pielea zbârcită începu să caute prin rafturi. Alegea elefanţii şchiopi, vreun leu tare îmbătrânit, girafele fără urechi, maşinuţele cu arcul desfăcut, păpuşile ciunge sau fără cap. Le arunca, pe rând, într—un coş mare, de paie. Era ultima călătorie a jucăriilor.

În dreptul păpuşii cenuşii mâna se opri, şovăitoare.

Păpuşa se boţise de tot. în ceasurile lungi, de aşteptare, praful se aşternuse peste ea, ca un fel de bătrâneţe. La drept vorbind, păpuşa asta n—avusese niciodată nici cârlionţi de aur, nici ochi de sticlă albastră... Nici gene lungi, ca de mătase...

Mâna o smulse de pe raft şi—o aruncă în coş.

În cădere, pentru întâia oară, păpuşa scoase un geamăt uşor ca o muzică...

Uşa se deschise. Lumina năvăli în odaie. Şi—apoi uşa se—nchise iar. Peste rafturi năvăli un val de întuneric.

Şi nimeni nu ştiu vreodată că păpuşa cenuşie avea în piept — în loc de inimă — o cutiuţă cu muzică...

—Ei, ţi—a plăcut povestea asta ? întrebă Bunica, aşa cum făcea defecare dată când isprăvea o poveste, ori ai adormit între timp ?

Fetiţa tăcea.

În cele din urmă — în timp ce trăgea uşurel de elasticul de la şosetele albe, mărginite cu dungă roşie, doar aşa, ca să facă ceva — ea îi răspunse:

—Mi—a plăcut... Da' mi se pare o poveste grea...

—Chiar e o poveste grea, zâmbi Bunica. E grea pentru că are un înţeles mai adânc. Adică — să nu arunci niciodată o păpuşă. Ai priceput că până şi cea mai cenuşie păpuşă are cutiuţa ei cu muzică ?...

—Cum, Bunico ? Chiar toate păpuşile ? Şi alea de cârpă ? Vechi şi şomoiogite ?

—Şi.

—Şi din cutiuţa asta a lor se aude mereu o muzică ?

—Nu mereu. Doar când te apleci cu atenţie asupra păpuşii şi...

—Şi ? Şi ?... vru să ştie, nerăbdătoare, Fetiţa.

—Şi—i asculţi inima... Adică sufletul. Da, da, în inima fiecărei păpuşi dichisite sau cenuşii se află, bine tăinuită, câte o fărâmă din sufletul fetiţei care s—a jucat — un timp — cu ea...

Dulapul cu „A fost”

Bunica citea dintr—o carte. Citea în gând.

La drept vorbind nu era o carte, ci un fel de caiet subţire, cu copertele albastre, niţel decolorate.

Fetiţa era alături de ea, aşezată pe scăunelul de ascultat poveşti, în curtea pavată cu multe cărămizi tocite, cândva roşii, înnegrite acum de ploi.

— Citeşte cu glas tare, Bunico!

Şi Bunica, după ce o privi cu un fel de tristeţe nelămurită, se apucă să citească din caietul cu coperte albastre, niţel decolorate.

Citea cu glas stins, ca şi cum s—ar fi ferit să trezească din somn pe cineva drag, dar nevăzut:

„... M—am născut într—o lădiţă,
Alături era Bobită,
frăţiorul meu mai mic,
mușcăcios,
puţin peltic.
Mama noastră, Ics,
sărmana,
iubitoare şi lucie,
mirosind a iasomie,
lungă, neagră, ca un pix,
cu picioarele în X,
sta şi ea cu noi
cuminte,
cu iubirea ei fierbinte,
în lădiţă,

pe perniță.
Ne veghea,
ne mângâia,
ne spăla,
ne netezea,
lapte cald ea ne dădea
şi în somn tot suspina...
Simţea ea, micuţa Ics,
că—ntr—o zi, la patru fix,
traiul nostru din lădiță,
joaca mea şi—a lui Bobiță
o să ia, pe loc,
sfârşit,
într—un fel
ne—nchipuit?
... Era, deci,
cam patru fix,
Noi o ascultam pe Ics...
— Poate ne spunea poveşti.
Ori, ca mamă,
ne—nvăţa
cum să ne spălăm pe față
ori pe dinţi
ori pe mustață.
Poate ne dădea poveţe
despre cum să fii cuminte,
să fii drept
şi credincios,
tot mereu
cuviincios.
Biata Ics!
Cât de—nțeleaptă!
Cât de dreaptă,

de deşteaptă,
cât de bună,
generoasă
Şi — când trebuia —
duioasă,
cât de tare ne iubea!
Inima i se rupea,
la gândul că,
într—o zi,
viaţa ne va despărţi...
Şi, de—aceea,
nu—nceta
— parcă nici nu ostenea ! —
să ne tot înveţe,
să ne dea
poveţe...
Să ne ţină lecţii,
lecţii bune de—nvăţat
şi idei de memorat...
Poveşti mici
despre pisici,
despre şoareci,
despre mingi,
despre iarbă
şi pilaf,

corn cu unt
şi lapte praf...
Despre câte şi mai câte!
Nu mai ştiu...
E mult de—atunci!
Ics s—a dus...
Noi eram prunci,
nici Bobiţă nu mai este...
lada s—a făcut poveste...
Iară eu ?
Eu am albit,
oasele mi—au ostenit,
auzul
mi—a cam pierit,
dinţii
mi s—au tot
rărit...
Ziua zac şi picotesc,
joaca vreau s—o ocolesc.
Aşa că... Scriu un jurnal
Cu subiectul ideal:
”VIAŢA UNUI ŞORICAR”...

Bunica se opri din citit. Părea tare obosită. Ochelarii i se aburiseră, ca atunci când se apleca deasupra unei ceşti de ceai fierbinte.
—De ce te—ai oprit, Bunico ? vru să ştie Fetiţa.
—M—am oprit pentru că aici se sfârşeşte „Jurnalul lui Ţic—ţic".
—Dar cine a fost Ţic—ţic, Bunico ?
—Un căţel din rasa „şoricar".
—Da' de ce se sfârşeşte atât de repede „Jurnalul" lui ?
—Pentru că Ţic—ţic nu a apucat să—l termine. Doar să—l înceapă.
—Ţic—ţic! Ce nume frumos! Parcă am mai auzit de el...
—Ai auzit, sigur că ai auzit, îi zâmbi Bunica. Ai auzit mai ales de la mine. Bunica surâdea într—un fel ciudat. De fapt, nu—i zâmbea Fetiţei. Privirea îi fugise departe, dincolo de poartă, de parcă de acolo, de dincolo de poartă, s—ar fi auzit iar un ticăit de unghii lungi şi negre şi oarecum încovoiate, însoţit de un lătrat vesel ce voia să însemne că „Iată, m—am întors acasă! Sunt iarăşi viu şi tânăr şi gata să te—nveselesc cu ghiduşiile mele, cu joaca mea în jurul cozii şi să—ţi alin supărarea privindu—te în ochi cu nesfârşită dragoste, lăsându—te să înţelegi că mi—aş da viaţa, bucuros, pentru tine..."
Din şorţul mare şi scrobit, de pânză albastră, cu dungi subţiri, albe şi roşii, decolorate de atâta spălat, mai bine zis din buzunarul mare şi pătrat în care obişnuia să ţină, pe vremuri, câte un biscuit pentru Ţic—ţic... — „numai bun de ronţăit după prânz" — Bunica scoase o batistă veche, dar curată, şi—şi şterse ochii uşurel. Şterse şi ochelarii.
—Şi cum a apărut Ţic—ţic ? se interesă Fetiţa, neatentă la tulburarea Bunicii.
—Foarte simplu: l—am cumpărat. Mi—am dorit tare mult un căţel. Un căţel mic de stat. Am citit într—un ziar mai multe anunţuri cu pui de şoricari de vânzare. Şi m—am dus la nimereală. Când l—am văzut prima dată, stătea într—o lădiţă, alături de frăţiorul lui geamăn. În lădiţă mai era şi mama lor, Ies. Neagră ca şi ei, cu pieptul şi lăbuţele roşcate. Foarte răsucite.
—Ics ? Aşa o chema pe mama lui Ţic—ţic ?
—Da.

—Ce nume caraghios!
—Nu e caraghios! protestă Bunica. E ca un nume—jucărie.
—Înseamnă ceva ?
—Da. E numele unei litere de la sfârşitul alfabetului. O s—o înveţi la anul, când o să mergi la şcoală. Se scrie aşa: şi Bunica desenă în aerul cald, chiar în dreptul ochilor Fetiţei, un X înalt cât scăunelul ei de ascultat poveşti.
—Cam aşa, în X, e forma picioruşelor de şoricari, scurte şi foarte răsucite, surâse Bunica. Apoi continuă: erau nespus de frumoşi toţi trei acolo în lădiţă: mama şi cei doi pui. Ceva însă, poate privirea puiului mai butucănos, m—a făcut să îl aleg pe el. Era într—o după—amiază de iunie. „Ora patru fix", cum scrie şi în acest jurnal. Am dat banii cuveniţi, l—am aşezat în poşeta mea cea mare cât o valiză şi l—am dus acasă. Din clipa în care a început să ţicăie — cu unghiile sale lungi — pe parchet, nu ne—am mai despărţit timp de aproape doisprezece ani! Doi—spre—ze—ce ani, mai spuse o dată Bunica, de parcă ar fi dorit ca prin simpla silabisire a cuvântului „doisprezece" să măsoare toată lungimea timpului care trecuse. în cel de—al doisprezecelea an al lui Ţic—ţic a fost scris şi acest jurnal.
—Jurnal? Ce—i aia un jurnal, Bunico?
—Un jurnal înseamnă... adică poate însemna şi un caiet ca ăsta. Un caiet în care cineva îşi scrie amintirile.
—Şi jurnalul ăsta l—a scris chiar Ţic—ţic? vru să se asigure, puţin neîncrezătoare, Fetiţa.
—Da, într—un fel da. Adică... l—am scris eu... recunoscu Bunica, în timp ce el parcă—mi dicta, privindu—mă în ochi. N—a fost prea greu să înţeleg ce vrea să—mi spună. Aveam împreună multe amintiri.
—Ce—s alea „amintiri", Bunico ?
Bunica oftă. Era o întrebare grea.
—Cum să—ţi explic? Amintiri sunt... clipe dintr—o viaţă, întâmplări vesele sau triste pe care le—ai trăit alături de—ai tăi în vremea copilăriei sau mai târziu. Ele ţi se înfig în suflet ca nişte ace subţiri, fierbinţi ori îngheţate, şi rămân acolo, la păstrare, pentru totdeauna... Uite, pentru tine ar fi clipa în care...
—Clipa în care mi—a murit pisica Pepi, se grăbi Fetiţa să arate că pricepuse despre ce e vorba.
—Chiar aşa! O astfel de clipă dureroasă se şterge cu greu din amintire. Ştiu cât ai iubit—o pe biata Pepi... Era şi tare drăgălaşă, jucăuşă... şi atât de curată!
—Sau clipe de bucurie, ca atunci când ninge şi ştiu că pot să—mi iau sania din pivniţă ? Şi să alerg afară, la copii ?
—Da, da.
—Sau când îmi faceţi voi pomul de Crăciun şi ştiu că seara târziu am voie să mă uit la cadourile de sub el... Să desfac toate pachetele cu funde...
—Da.
—Sau când mi l—ai adus tu pe ursuleţul Martinică, de ziua mea ?
—Da, da... Vezi ce bine—ai înţeles? Toate astea, toate clipele astea bucuroase s—au aşezat acum în dulăpiorul tău cu amintiri din copilărie.
—În dulăpiorul meu?! Am şi eu un dulăpior?
—Toată lumea are un astfel de dulăpior. Pe cât ţi—e de mare inima, pe atât de încăpător ţi—e şi dulapul. Şi cu cât îmbătrâneşti, agoniseşti mai multe amintiri şi devii mai bogat.
—Şi unde e dulăpiorul ăsta al meu ? vru să ştie Fetiţa, foarte mulţumită să afle de existenţa dulăpiorului

ei. Unde e dulăpiorul meu? Eu nu l—am văzut niciodată.
—Nu l—ai văzut pentru că... e nevăzut. Are multe etajere pentru fel de fel de amintiri. Are şi o uşă mare — ca să încapă deodată cât mai multe. O uşă pe care, cu litere străvezii, scrie „Dulapul cu «A fost...»".
—„A fost?" Sau „A fost odată ca niciodată"? vru Fetiţa să arate că mai ştie şi ea câte ceva.
—Nu. „A fost odată ca niciodată" scrie pe dulapul de ţinut poveşti. Pe dulapul ăsta scrie doar „Dulapul cu «A fost...»". În dulăpiorul tău nevăzut voi fi într—o zi şi eu, nădăjdui Bunica. Parcă—i făcea o promisiune. Poate că va fi şi dimineaţa asta de vară în care ţi—am citit „Jurnalul lui Ţic—ţic".

... Şi Bunica, fără să mai aştepte vreun îndemn, se apucă să citească iar din caietul albastru.

Şi, pe măsură ce citea — citea cu glas tare — Fetiţei i se păru că vede răsărind, chiar lângă tufişul de iasomie, un dulăpior cât o noptieră. Apoi dulăpiorul crescu, se făcu măricel, ba chiar mare, cât un dulap de haine. Cu litere alcătuite din zbor de fluturi galbeni, pe uşa dulapului se—nfiripa ceva... ca un scris. Pe neaşteptate, uşa dulapului se deschise... şi din dulap... ţicăind abia auzit din unghii, se ivi... însuşi... Ţic—ţic...

Cu urechile fluturând ca urechile de elefant, Ţic—ţic se avântă pe picioarele lui răsucite, colorate negru şi cafeniu, scurte şi butucănoase — de şoricar — şi se aruncă la locul ştiut, în poala Bunicii, cuibărindu—se bine—bine printre cutele şorţului mare de bucătărie, pe care aţipise de atâtea ori în serile lungi ale tinereţii lui dispărute.

În curtea podită cu cărămidă roşie, înnegrită de ploi, Bunica citea — a câta oară ?
„... Era, deci,
Cam patru fix,
Noi o ascultam pe Ics..."

CÂINELE ŞI VRABIA

Bunico...

Bunica tăcea, cu gândurile plecate departe.

Gândurile Bunicii sunt ca nişte rândunele — îşi zise Fetiţa. Nişte rândunele străvezii. Pleacă departe şi se întorc deodată, fără să ciripească. Acum unde or fi rătăcind ? se întrebă Fetiţa.

—Da, Fetiţa mea, îi răspunse ea într—un târziu.

—Bunico, eu am băgat de seamă că ţie, cel mai mult şi mai mult, îţi — plac — dintre, e animalele pământului! — câinii. De ce, Bunico ?

Bunica oftă, de parcă Fetiţa ar fi întrebat—o despre cineva drag, dar care locuieşte te departe — deci nu—l poţi vedea. Ori despre cineva care nu mai e deloc.

—Mi—ai pus o întrebare la care—mi place să—ţi răspund, zâmbi, cu duioşie, Bunica, să—ţi spun o poveste despre un câine şi o vrabie.

—Când mi—o spui, Bunico ?

—Dacă vrei, chiar acum... Deşi, tocmai mă gândeam să plec acasă... A început să se întunece... Bunica oftă, iarăşi, uşurel. Dar, de vreme ce acasă nu mă mai aşteaptă nimeni, am să mai rămân niţel ca să—ţi spun povestea asta. Poate că din ea ai să înţelegi cele mai credincioase animale, cele mai cinstite şi mai apropiate de om sunt câinii. Şi—acum stai şi ascultă povestea, mai spuse Bunica, după ce Fetiţa se cuibări bine—bine în braţele ei.

—Bunico, mai spuse o dată, în şoaptă, Fetiţa, parcă temându—se să n—o trezească pe Bunică din gândurile ei...

... Câinele stătea în curte, tolănit lângă coteţ. Lanţul era cam scurt, aşa că nu se putea întinde la soare cum ar fi vrut el.

Alături, pe marginea unei farfurii albe, de tablă, cu smalţul plesnit în mai multe locuri, ţopăia o vrabie mică. Ciugulea ultimele firimituri de mămăligă. Când isprăvi, Vrabia ciripi de două—trei ori, apoi se apucă să—şi cureţe, tacticoasă, penele.

Era linişte în curte, vrabia se plictisea, aşa că intră în vorbă cu Câinele:

—Ce fiinţă ciudată mai eşti şi tu, începu ea, parcă vrând să—l certe. Vezi, eu zbor toată ziua peste case, peste curţi, peste păduri şi ape. Cunosc tot soiul de animale, dar fiinţă ca tine n—am mai pomenit.

Câinele deschise un ochi. N—avea chef de vorbă, dar vrăbiile nu se lasă niciodată până nu termină ce au de spus. Vrabia aşteptă o clipă. Apoi continuă netulburată:

—Ziceam că eşti ciudat. Ţi—ai închinat toată viaţa omului. Pentru tine, omul e totul! Nu trăieşti decât pentru om! Ce idee! Urşii caută miere şi zmeură, vulpile se dau în vânt după găini, berzele sunt nebune după broaşte... Eu, de pildă, mă bucur că e vară — ooo, nu pot să sufăr iernile! — ciripesc cât îmi place, caut râme şi seminţe şi firimituri de pâine prin pieţe... Şi nu—mi pasă de nimic! Şi de nimeni ! Nici de om nu—mi pasă! El cu ale lui, eu cu ale mele. Uite şi pisica! Mai degrabă o interesează şoarecii sau ghemele de lână. Nu zic, stă pe lângă om, dar nu exagerează ca tine. N—am auzit până acum de vreo poveste cu titlul „Pisica soldatului". Pe când de „Câinele soldatului" a auzit toată lumea.

Câinele tresări. Era o poveste care—i trezea amintiri dureroase.

—Ştii tu povestea asta ? se minună el. N—aş fi crezut că o vrabie ştie poveşti cu câini.

—Noi ştim tot soiul de poveşti. De acolo, de sus, vezi o mulţime de lucruri. Mai multe decât de la nivelul tău. Şi—apoi, cine nu ştie povestea despre „Câinele soldatului" ? Cine nu ştie că, după ce a murit soldatul, câinele a preferat să moară pe mormântul stăpânului său decât să trăiască fără el?

—Mda, aşa e, spuse Câinele. Se trezise de—a binelea.

—Sunteţi ciudaţi, zise Vrabia, ţopăind de jur împrejurul farfuriei goale. Aud că aşa o ţineţi de când lumea şi pământul. Staţi pe lângă om, îl apăraţi de fiare şi de duşmani, vă bucuraţi de bucuriile lui, vă întristaţi când e necăjit sau bolnav, vă neliniştiţi când e neliniştit sau rănit şi pieriţi — ca de o boală! — când pleacă sau uită de voi. Sau moare. De ce?

—Aşa ne e firea, spuse Câinele cu simplitate.

—E de—ajuns să vă mângâie pe creştet sau să vă arunce o bucată de pâine, că vă şi apucaţi să daţi din coadă. Uite, şi eu am coadă şi nu prea reuşesc să—mi arăt bucuria dând din coadă. Mai degrabă dau din coadă când mă enervează ceva. Sau cineva. Ce—i drept, nici nu prea ştiu ce—i aia bucurie. Voi, câinii, aţi descoperit şi asta. Şi joaca... Şi încă ce?

Câinele nu răspunse.

Atunci, dorind, pesemne, să priceapă rostul tăcerii lui, Vrabia îl privi pentru întâia oară în ochi. Şi descoperi, înmărmurită, că cel mai vechi şi mai încercat prieten al omului, câinele credincios, avea privire de om.

—Ei, cum ţi—a plăcut povestea asta ?

—Mi—a plăcut mult, Bunico. înţeleg că aşa a fost şi Ţic—ţic. Păcat că nu mai e aici, în curte, cu noi...

—Ba mai e. E acolo... în „Dulapul cu « A fost... »"! Doar că e nevăzut... adică străveziu. Aşa cum e şi dulapul.

LUNA INVENTEAZĂ ANOTIMPURI

Bunico, nu mi—ai mai spus de multă vreme o poveste cu Luna—Vrăjitoare. Mie—mi place Luna—Vrăjitoare! E tare năzdrăvană! Mereu pune la cale câte ceva. Eu mă bucur că pot s—o văd înainte de culcare, când se plimbă sus pe cer.

—Săraca de ea, e tare singură acolo sus, pe cer... chiar dacă are o mie de fiice, stelele... Stelele sunt reci, stau departe de ea. Au, şi ele, viaţa lor personală. Aşa că Luna se plictiseşte departe de Pământ... Pe Pământ se întâmplă tot felul de lucruri... Pe când în împărăţia ei cu munţi cuminţi şi albii fără ape, Coana Lună cam moare de plictiseală... Fetele ei — stelele — nu—i prea dau bătaie de cap. Nu se mărită. Nu au copii. Nu au griji. N—au altă treabă decât să strălucească de seara până dimineaţa, care pe unde apucă. Aşa că biata Lună se ţine şi ea de scamatorii. Ea face scamatorii aşa cum unii descurcă cuvinte încrucişate, fu de părere Bunica.

—Scamatorii! exclamă Fetiţa cu încântare. Tare îi mai plăceau scamatoriile! La drept vorbind, nu văzuse decât câteva, demult, la circ. Îi plăcuse mai ales una în care o batistă albă se prefăcea în porumbel... Acasă încercase şi ea de câteva ori scamatoria asta, numai că nu—i reuşise decât să murdărească vreo două—trei batistuţe albe, spălate, scrobite şi parfumate cu levănţică de mama ei. Ce scamatorii face Luna, Bunico ?

—Ei, de—ale ei, spuse Bunica dând din mână, ca şi cum ar fi vrut să alunge o gâză nepoftită. Scamatorii... ca aceea cu copăcelul pe care l—a înflorit peste noapte ca să salveze Pasărea. Fii minte?

—A, da, scamatoria cu copăcelul—liliac ? Aşa—i ?

—Da! Vezi că ştii ? Ori scamatoria când a salvat corabia rătăcită. Când a inventat ,,Calea Laptelui" sau ,,Drumul robilor", cum i se mai spune...

—Da, da, ţin minte... Asta s—a întâmplat când stelele beau lapte ? Aşa—i Bunico ? Atunci a venit furtuna aia rea care era gata—gata să răstoarne vaporul cu robi...

—Da. Şi ca să—i salveze de la înec, Luna a chemat în ajutor stelele. Stelele care tocmai beau, tacticoase, laptele de dimineaţă... Văd că nu uiţi poveştile mele... Ce bine! La drept vorbind, Luna—Vrăjitoare nu se prea ţine de scamatorii... Mai degrabă face fapte bune... Oamenii ar trebui să ia exemplu de la ea. Luna tace şi face. Luna dă exemple bune. Ştii că tot ea a născocit şi zăpada ?...

—Zăpada ?! Zăpada asta pe care o vedem noi acum la geam ? spuse Fetiţa, arătând neîncrezătoare spre zăpada care sticlea — parcă surâzând — dincolo de fereastră. Ninsese mult cu o seară înainte.

—Da. Zăpada tot ea, Luna—Vrăjitoare, a inventat—o.

—Cum aşa ? bâigui Fetiţa.

—Simplu. Adică... dacă mă gândesc bine, nu tocmai simplu, spuse Bunica. Ascultă:

... La începuturi, pe Pământ nu era decât toamnă sau vară. Vara se năştea din toamnă şi—apoi toamna o alunga, împărăţea ea ce împărăţea şi—apoi venea iar rândul verii s—o alunge... să împărătească un timp... Şi—uite—aşa...

Şi iată că—ntr—o zi, mai bine—zis într—o noapte de toamnă, pe când cerul era sticlos şi—aproape alb de frig, iar Luna se plimba agale prin palatul ei plin de oglinzi — căutând ceva, nici ea nu ştia prea bine ce anume, Pământul îşi aruncă privirile în sus, spre cer. Şi—n oglinzile Lunii îşi văzu chipul. Nu—i plăcu deloc cum arăta!

Ce—i drept, toamna îi dăruise castane lucioase, cu coaja de mătase sticloasă, coşuri cu struguri aurii şi parfumaţi şi mere de poveste, roşii şi galbene, îi dăruise stupi de miere şi nuci cu miez alb şi dulce, îi dăruise brume argintii şi ceaţă de creat mister, îi dăruise parfumul frunzişului ars prin curţi şi mireasma dulce—acrişoară a gutuilor cu puf, îi dăruise mări umbrite de zborul păsărilor călătoare, îi dăruise după—amieze cu soare blând şi parcă trist... Şi câte şi mai câte nu—i dăruise toamna! Dar tot ea îi veştejise iarba, îi omora, cu—ncetul, coroana codrilor de—aramă. Îi alunga, cu vânturi reci, fluturii şi gâzele şi rândunelele. În urma brazdelor răsturnate pentru semănat, obrazul Pământului rămânea cafeniu, zbârcit şi fără luciu. Nici florile sălbatice, din margine de drum, nu i le lăsa în pace toamna. Piereau şi ele, încet, înghiţite de noroaiele aduse de ploi.

Nici animalele nu—i mai înveseleau chipul — şi nici auzul —, cum o făcea cântul mierlelor şi al privighetorilor în nopţile cu lună albă, aşa cum se—ntâmpla în timpul verii... Iepurii şi hârciogii şi melcii se retrăgeau în scorburi, pregătindu—se s—aştepte îndelung sosirea verii... Căprioarele nu se mai zăreau, bucurând cu goana lor cafenie, tremurătoare, haina pădurii.

Aşa că, despodobit de mătasea verde cu care—l înnobila Vara, cu auzul văduvit de ciripitul păsărelelor gonite acum de ploi şi brume, Pământul se rugă de Luna—Vrăjitoare să născocească ceva, ceva care să—i uşureze lunga, prea lunga şi mohorâta aşteptare până la sosirea glorioasei veri...

Luna se gândi ce se gândi, îşi puse ochelarii cu rame groase — anume de citit — şi —apoi îi spuse: —Bine, am să—ţi fac o scamatorie... Ştii ce? La drept vorbind începusem să mă cam plictisesc, mărturisi ea, aşa că ai picat la ţanc. Eu zic să mai aştepţi niţel să mă uit prin cărţile astea — cărţile ne învaţă o groază de lucruri! — spuse ea cu respect... Poate—mi vine vreo idee... combin cu ce găsesc aici privitor la scamatorii, adaug fantezie, mai glumi ea niţel, vorbind pe tonul gospodinelor care se grozăvesc cu reţetele lor de pandişpan... Să vedem ce iese! Aşteaptă!

Pământul aşteptă, cuminte, o zi.

Şi încă una. Şi încă una.

La capătul celei de—a treia nopţi, Luna—Vrăjitoare se ivi pe treptele palatului ei de nori şi spuse:

—Ai dreptate. Toamna te—a pocit de tot. Eşti plin de băltoace, de noroaie, de scaieţi, de mormane de frunze moarte şi de puzderie de greieri amorţiţi de frig... De aceea, ţi—am pregătit o învelitoare. Un fel de pătură. Asta e scamatoria mea!

—O învelitoare ?

—Da. M—am luat după oameni. Aşa fac oamenii când li se face frig. Se acoperă cu învelitori, cu pături, cu plăpumi groase. Doar că ţie învelitoarea asta îţi va ţine nu numai de cald, ci...

—Ci...? nădăjdui Pământul.

—Ci—ţi va servi şi drept un fel de... cum să—ţi spun? Un fel de... mască. Adică îţi va acoperi părţile pe care Toamna ţi le poceşte. Ţi—am născocit o învelitoare cum încă nu s—a mai văzut! O învelitoare de zăpadă...

—De ce ?

—De zăpadă. Da, de zăpadă. ZĂ—PA—DĂ! îţi place cum sună ? Pământul recunoscu, dând din cap, că da, îi place...

—Priveşte! mai zise Luna. Şi, de sub cojocelul ei cochet, strălucitor şi alb, scoase o baghetă de sticlă. Privind în sus, ca şi când ar fi chemat un roi nevăzut, de cine—ştie—ce, Luna dădu o dată, de două ori din bagheta fermecată. Şi — din nimic — se porni o ninsoare de toată frumuseţea.

Cât ai clipi, obrazul Pământului — şi partea rămasă frumoasă, dar şi cea acoperită de noroaie şi de băltoace, de scaieţi şi de frunze moarte — se acoperi cu o hlamidă albă, curată. Se acoperi şi de linişte. Copacii desfrunziţi se prefăcură în prinţi albi ai pădurilor albe... Iarba veştedă se lăsă învăluită de puf alb sclipitor şi călduros, iar animalele din scorburi căzură în somn adânc, îmboldite la vise dulci de zăpada aducătoare de căldură şi tihnă...

Bunica tăcu o clipă.

—Vai, ce poveste frumoasă! spuse Fetiţa, dând să se scoale din poala Bunicii.

—Stai, că nu s—a terminat.

—Păi, ce mai urmează ?

—Urmează vorbele Pământului către Lună. Şi—apoi ale Lunii către Pământ...

—Spune—mi—le tu, se rugă Fetiţa.

—Bine... Unde rămăsesem ?

—Păi... rămăsesem acolo că ningea... şi Pământul se acoperise de zăpadă... ca acum! Vezi că a—nceput iarăşi să ningă, Bunico ? Parc—ai fi făcut tu o vrajă...

—Da, ningea, şi Pământul se făcea tot mai frumos. Alb şi curat ca batistuţele tale albe şi scrobite.

—Şi?

Şi Luna îl privi mulţumită şi—i spuse:

—Aş vrea să mai ştii, Pământule, că în felul ăsta ai mai căpătat în dar — suplimentar ! — de la mine, două anotimpuri!

—Cum adică... două anotimpuri ? se minună Pământul.

—Simplu: născocind zăpada... am născocit, fără să vreau, recunoscu Luna... am născocit... Iarna! Şi Iarna asta o să aducă odată cu ea o mulţime de sărbători, de artificii, de pomi de Crăciun cu beteală şi globuri lucitoare — vai de bieţii brazi, ei habar n—au ce—o să li se întâmple, ce—o să mă mai bombăne neamul de brădet pentru născocirea asta, vai de mine şi de mine! Dar dacă aşa mi—a ieşit mie născocirea, ce să fac ? se mai vaită o dată Luna. Am greşit dozele. Dacă nu le pui exact cum scrie la carte, îţi iese în plus... Mai ales că am pus câte ceva şi din imaginaţia mea. Că altfel nu pot! Ce mai tura—vura, în loc de o vrăjitorie... mi—au ieşit trei, adică... patru, adică nici eu nu le mai ştiu şirul...

—Tot nu pricep cum vine asta, spuse Pământul.

—Păi... ziceam că ţi—am inventat o învelitoare minunată — zăpada. Vezi ce I frumos ninge ? Şi cum te acoperi de alb ? Şi de linişte ?

—Da!

—Deci, una la mână. Şi Luna începu să ţină socoteala pe degete, aşa cum fac gospodinele când intră în cămară şi încep să numere borcanele cu dulceaţă sau cu gogoşari. Zăpada va aduce Iarna.

—Doi la mână, îi ţinu Pământul isonul.

—Da... Iarna va aduce sărbătorile de iarnă... Normal, nu?

—Trei la mână, se grăbi Pământul să numere. Începea să simtă căldura unei mari bucurii.

—Şi tot Zăpada va aduce, ca pe un alai nevăzut, poveştile! Luna bătea din palme de bucurie, ca şi cum ar fi inventat cea mai frumoasă jucărie din lume. (Şi cam aşa şi era!) Da, da: POVEŞTILE ! Poveştile cu iarnă, cu zăpadă, cu urşi polari şi sănii cu zurgălăi...

—Stai puţin c—am ameţit, recunoscu Pământul.

—Păi nu ţi—am spus ? Am greşit dozele! Asta e! Da' ce bine—mi pare! Şi încă nu s—a terminat... După ce se va învechi învelitoarea asta... Ştii că pe lume totul se învecheşte, până şi vrăjile mele, aşa că a trebuit să mă gândesc la un sfârşit frumos... Ei bine, după ce se va învechi învelitoarea asta... va trebui s—o fac să dispară. Aşa că se va topi, pur şi simplu. Se va topi, cum se topesc visele la ivirea zorilor ori zânele în unele poveşti cu zâne... Numai că, în urma zăpezii, tu, Pământule, vei fi frumos. Vei avea obrajii acoperiţi de ghiocei şi viorele... Vei avea muguri în copaci, iar apele tale vor fi limpezi, izbăvite de noroaie... Îţi dăruiesc, astfel, Primăvara! Adică un anotimp care va fi adus pe aripa rândunelelor şi aşezat pe un covor de iarbă nouă. În trena primăverii vor răsări poveştile cu animale şi cu flori... — Vai de mine şi de mine! Am obosit... mai spuse Luna. Ţi—am născocit prea multe daruri dintr—odată... se vaită ea, lăudându—se, de fapt. Da, da. Am obosit de tot. Mă duc să mă culc, mai spuse Luna—Vrăjitoare, căscând uşurel. Culcă—te şi tu, Pământule! Acum e linişte. De câte ori va ninge, vei avea linişte, îţi făgăduiesc. Hai, profită de învelitoarea ta miraculoasă şi trage un pui de somn. O să—ţi prindă bine. Curând va trebui să te trezeşti. Să—ntâmpini brazii împodobiţi de sărbătoare, să primeşti cu nuci şi roşcove colindătorii care o să—ţi vină la geam şi o să—ţi cânte „Bună dimineaţa, la Moş Ajun!" Şi să o saluţi, cu plecăciuni adânci pe ea, pe însăşi Albă—ca—Zăpada... Era să uit! mai spuse Luna. Ea vine însoţită de cei şapte pitici voinici. Să îi cinsteşti cum se cuvine, ca pe cea mai frumoasă născocire a mea!

—Ei, ce zici de această născocire a Lunii? o întrebă, nu fără de mândrie, Bunica pe Fetiţă. Ca şi când ar fi fost născocirea ei.

Şi chiar era!

—Mi—a plăcut. Numai că mie nu—mi plac viscolele...

—Fetiţo, trebuie să afli că nimic nu e perfect pe lumea asta! Doar poveştile...

FETIŢA ŞI VARA

—Hai să—ţi spun o poveste despre o fetiţă ca tine, care, într—o zi de vară, o zi cam ca asta, a cunoscut o mulţime de prieteni. Vrei ?
—Vreau...

Era o dimineaţă frumoasă, de vară. Bunica şi Fetiţa se aflau în curtea bătătorită cu cărămizi cafenii, înnegrite de ploi. Cam tocite. Stăteau pe scaune albe, de grădină, isprăviseră de băut ceaiul cu lămâie, din căni albe, butucănoase, de porţelan.
—Ei, mă bucur că ai chef să asculţi o poveste, aşa că... Fii atentă:

Bunica din povestea asta nu stătea departe. Fetiţa avea de străbătut i două străzi lungi, mărginite de case frumoase şi un părculeţ cu câteva bănci vopsite în galben, aşezate lângă tufişuri cu frunze mici, lucioase.

Fetiţa se ducea bucuroasă la Bunica. Bunica îi spunea poveşti — cel mai mult şi mai mult Fetiţei îi plăcea Scufiţa Roşie, deşi se cam temea de lup, nu cumva să iasă odată şi—odată din poveste şi — atras de băsmăluţa ei cu ciupercuţe roşii — să—i vină chef s—o ronţăie. Bunica o aştepta cu drag. îi oferea plăcinte cu mere şi—i croşeta rochiţe albe din lână moale, pe care se înşirau brazi mici, ascuţiţi şi parcă ninşi.

Mama ei o trimitea adesea la Bunica. Cu câte un pachet mic, aşezat într—un coşuleţ cu mere, cu gheme de lână, cu doctorii... Dar, de fiecare dată, Fetiţa se codea. Cu tot dorul de Bunica, Fetiţa amâna cât putea drumul, pentru că — zicea ea — pe drum se plictisea.

Mama o lăsase să zică asta de câteva ori în timpul iernii. Apoi, într—o dimineaţă de primăvară, după ce pregăti pentru Bunica un coşuleţ cu bunătăţi, mama o luă în braţe pe Fetiţă — împlinise de curând cinci ani — şi—i spuse, dându—i bretonul la o parte:
—Tu spui că te plictiseşti pe drum. Te plictiseşti pentru că nu te uiţi în jurul tău. Drumul e plin de lucruri şi de fiinţe minunate, care—ţi vorbesc, dacă ştii să le priveşti şi să le asculţi. Uită—te şi tu împrejur! Priveşte copacii, casele, fiinţele, florile. Opreşte—te o clipă în dreptul lor şi încearcă să pricepi ce—ţi spun.

Fetiţa porni la drum. Mergând dreaptă, atentă unde calcă, dar şi — pentru prima dată — atentă la ce o înconjura, Fetiţa se pomeni că zice cu glas tare:

—Poftim! Mă uit în jurul meu şi nu văd nicio fiinţă, niciun lucru minunat.
—Minunat sunt eu!
—Tuu?! Păi tu eşti un pom, zise Fetiţa năucită, privind în sus, spre dudul—pui.
—Mda... Sunt doar un pom. Un pui de dud. De fapt, nu mai sunt chiar un pui... Am împlinit, chiar ieri, cinci ani...
—Eu am cinci şi jumătate, se făli Fetiţa.
—Eşti puţin mai mare decât mine, da' eu sunt mai înalt... se făli, la rândul său, dudul—pui. Şi sunt minunat pentru că sunt viu, pentru că sunt şi eu o fiinţă pe faţa pământului.
—Eşti o fiinţă ? Cum vine asta ?
—Păi... ştiu ce—i aia să suferi. Ştiu, de pildă, cât mă doare când copiii îmi smulg crengile şi frunzele sau când băieţii cei mari înfig bricege în scoarţa mea, ca să—şi înscrie numele... Ştiu ce—i aia o bucurie... Ştiu să mă veselesc când, primăvara, devreme, păsările vin spre mine de prin alte ţări şi mă întreabă cum am petrecut în lunile de iarnă, dac—am avut guturai... ce—mi mai fac fraţii şi câte şi mai câte. Şi îmi mai spun că s—au gândit mereu la mine, că le—a fost dor de strada asta cu nume de Parfum. Şi eu le cred. îmi place să le cred. Oricum, păsările nu sunt mincinoase. Nu seamănă cu vulpile — alea, nedomesticite — din poveste. Şi—apoi... hai să—ți mărturisesc: ştiu şi poezii! Ba chiar le şi compun ! Chiar ieri am compus una. Vrei să ți—o recit ?

Fără să mai aştepte răspunsul Fetiţei care—l privea uimită, descoperindu—l atât de vorbăreţ, dudul—pui se aplecă să spună poezia abia—compusă:

La margine de drum eu cresc,
Cu fagii vreau să mă—nfrăţesc,
La lună—mi place să privesc,
La soare stând, să înfrunzesc,
Vrăjit de stele s—ameţesc,
Sticlind de rouă să foşnesc...
Îmi place muzica s—ascult
Visând oraşul de demult.

—Îţi place poezia mea? mai zise puiul—dud după ce isprăvi. Părea c—aşteaptă laude.
—Îmi place, sigur că—mi place, recunoscu Fetiţa. Dar nu pricep ce—i aia „oraşul de demult"! Tu ştii un oraş de demult?!... Zici că abia ai împlinit cinci ani... Eu sunt mai mare decât tine, adăugă Fetiţa, cu o mică trufie, şi tot nu cunosc un oraş de demult. Eu îl ştiu doar pe ăsta, al nostru.

Puiul de dud zâmbi din frunzele lui mici.

—Oraşul de demult e împrejurul nostru. Sau — ăla şi mai de demult — doarme sub noi... Aşa să ştii.
—Nu pricep.
—Păi, partea asta de oraş, în care locuim noi — adică tu şi eu — înseamnă oraşul vechi. Nu ştii ? Nu ţi—a spus mămica ta ? Blocurile—s mai departe... pe unde au fost maidane. Sau pe unde au fost demolate casele de demult. Le—au omorât buldozerele... Pe—aici sunt numai case vechi, pline de amintiri, ca oamenii bătrâni... Uite, de pildă casa aia mare, albă, a treia de aici, aia cu patru ferestre înalte la stradă, cu pervazuri albastre, la care vin mereu, să mănânce, porumbei şi vrăbii.... O vezi? Cu poartă albastră...
—O ştiu, spuse Fetiţa... Dar nu prea m—am uitat la ea.
—E casa Cărturarului, spuse cu respect dudul—pui.

—Casa Cărturarului ?! repetă cu sfială Fetiţa. Era pentru prima oară că auzea cuvântul „cărturar".
—Mda, chiar aşa! Dudul—pui părea atotştiutor. A fost cândva o casă cu o grădină mare... cu grajduri pentru cai... cai albi, cai de caleaşca, apoi caleaşca a dispărut, au dispărut şi caii... grădina s—a ofilit, s—a făcut curte. Şi, după un timp — cam pe când s—a pomenit nucul bătrân prin părţile acestea — în casa veche a apărut un Cărturar. De la nucul bătrân ştiu povestea. Şi tot el mi—a spus că acum casa e muzeu...

—Muzeu ? Ce—i aia un muzeu ? se minună Fetiţa.
—Eu zic să mai faci câţiva paşi, s—ajungi în dreptul casei, întreab—o de sănătate. Roag—o să—ţi spună ea povestea. Ştiu că vrea să stea de vorbă cu copiii şi să—i poftească în vizită. Să nu crezi că m—am plictisit de tine, dar ştiu că te aşteaptă în drum tot soiul de surprize. Şi mai ştiu că la capătul drumului e chiar Bunica. Nu—i frumos să—ntârzii. M—am bucurat de cunoştinţă, mai zise dudul—pui, fluturând din ramurile tinere, pe care frunzele sclipeau, lucioase, ca nişte palme ude, verzi. La revedere!
—La revedere, spuse Fetiţa şi porni mai departe spre Casa—muzeu.
—Bună ziua, zise Fetiţa cu sfială, când ajunse în dreptul ei. Privind în sus, spre fruntea casei, undeva, deasupra ferestrelor, zări scris ceva cu litere de aur. Doar că Fetiţa nu ştia să citească. Pentru oamenii mari acolo scria CASA—MUZEU.
—Bănuiesc că nu ştii încă să citeşti, zâmbi Casa, cu bunăvoinţă. Nu—i nimic, ai să înveţi curând... Până una—alta, am să mă prezint singură: Sunt Casa—muzeu...
Un muzeu
Poate fi şi—o casă
Cum sunt eu...

adăugă Casa, surâzând din ferestrele înalte, cu rame albe. Şi continuă cu un mic oftat care goni vrăbiile aninate pe sub streşini:

Un muzeu
E—o casă plină de—amintiri...
Iar amintirile pot fi
Şi cărţi
Şi porţelanuri
Şi picturi înşirate—n rafturi
Ori aninate pe pereţi...
Un muzeu poate fi
Şi—o casă...
O casă
În care a trăit şi—a scris un om,
Un om care a scris
Câteva cărţi

Şi—apoi
S—a dus...
Un om care s—a dus
Lăsându—şi sufletul zălog...

Sufletul Cărturarului e—aici,
Respiră—n încăperi,
Prin cărţi,
Prin cărţi scrise de el
Sau de alţii,
Surâde în tablouri,
Sclipeşte—n porţelanuri,
Cântă, uneori, la pian
La pianul lui
Din gânduri...
El poate fi vizitat
Lunea, Miercurea
Şi Joia...

—Ştii ce te rog ? mai spuse Casa, după ce se opri o clipă să mai răsufle, aşa cum fac bătrânii când urcă scări înalte singuri. Te rog să vii şi tu să—mi vizitezi odăile. În drumul tău înspre Bunica, să te opreşti, din când în când, în dreptul meu, să stăm de vorbă...

Dimineaţa,
marţea,
vinerea,
dar mai ales
duminica, spre seară,
după ce se—nchide poarta,
poarta înaltă din fier albastru...
mă plictisesc.
Oamenii n—au timp întotdeauna
de muzee
şi nici de amintiri...
Cât despre cărţi...

Casa oftă:
—Daaa. Să mai vii... Te aştept. Şi nu uita de câine.
—Ce câine ? Nu pricep!
—ÎI ştii prea bine... Te—a şi lătrat, cam de vreo două ori, cred, adăugă, cu un surâs, Casa—muzeu. Nu din răutate te—a lătrat, ci pentru că nu—l băgai în seamă. Te—a lătrat doar aşa... ca să—l vezi. Câinii au şi ei nevoie să li se dea atenţie... Ca şi florile... Stă—n curtea cu doi ulmi... Adică alături. Îl cheamă Cuţu—cuţu...

—Cuţu—cuţu, îl chemă Fetiţa, oprită în dreptul curţii cu doi ulmi. Cuţu—cuţu...

—Cine mă cheamă ? Sunt chiar aici, lângă poartă. Apleacă—te puţin şi—ai să mă vezi... Mă vezi?
—Te văd. Eşti frumuşel. Eşti câine—lup ? îl întrebă Fetiţa, prefăcându—se pricepută în rase de câini.
—Nuuu, tăgădui câinele. Sunt o corcitură, recunoscu el ca pe o ruşine. Şi din pricina asta cei din curte nu prea vorbesc cu mine. Mi—e tare urât să stau, cât e ziua de lungă, fără să mă—ntrebe nimeni ce mai fac... Ce—i drept, mâncare am... doar rareori stăpânii mei mă lasă fără apă—n farfurie... îţi place farfurioara mea? Aia cu buline roşii?
—Farfuria aceea goală?!
—Mda. Acum e goală. Dar am mâncat bine de dimineaţă, minţi câinele, ca să—şi apere stăpânii.

—Ştii ce ? Hai cu mine la Bunica. Bunica e înnebunită după câini. Da, da, crede—mă, Bunica iubeşte tare mult căţeii, mai spuse Fetiţa, văzând aerul cam neîncrezător al câinelui.
—Dacă zici că îi iubeşte... aş veni. Dar vezi că nu se poate, oftă Cuţu—cuţu.
—De ce? Că nu te văd legat...
—Păi asta e, că nu—s legat cu lanţ. Sunt legat cu legământ să apăr casa.
—Aha! Adică... tot nu pricep.
—Ei, eşti prea mică! Abia ajungi la clanţă. Cum o să pricepi tu aşa ceva ? Legământul ăsta al meu e ceva foarte important. Ţine de cuvântul „fidelitate". Roag—o pe mama ta să—ţi explice ce înseamnă „fidelitate". La om şi la animale. Dar vorbeam de legământ. Şi oamenii se leagă între ei. Să se apere unii pe alţii, să—şi fie credincioşi. Şi câte şi mai câte. Se mai şi căsătoresc... Noi, câinii, suntem specializaţi în păzit case. Asta ar fi prima specializare. Şi a doua...
—Şi a doua... care e? întrebă, curioasă, Fetiţa.
—A doua e să ne iubim stăpânii până la moarte. La moartea noastră, mai spuse, ca pe o taină, câinele. Eu m—am legat de casa asta..., mai zise el. Aşa că... nu pot să vin cu tine. Dar vino tu pe—aici... Mai stăm de vorbă. Ştiu o mulţime de jocuri — se grozăvi câinele: cu mingea, cu băţul, cu învârtitul împrejurul cozii... Să mai vii! Am început să te aştept! Precum Vulpea...
—Care vulpe ?
—Ei, Vulpea domesticită... N—ai auzit de ea?
—Nu.
—O să auzi. E o poveste tare frumoasă. O poveste despre un prinţ vrăjit care locuia pe o planetă mică, îngrijind de doi vulcani şi de o floare. Şi—odată, când a venit pe Pământ, s—a împrietenit cu o vulpe...
—Şi?
—Şi vulpea asta, care era, firește, sălbatică şi se temea de vânători... a uitat să mai fie sălbatică... Pur şi simplu... s—a împrietenit cu Prinţul mic. Mai ales că Prinţul mic părea tare singur pe acest Pământ.

Şi mai părea să aibă un suflet tare bun. Mai ales că nu semăna a vânător şi n—avea nici puşcă. Aşa că s—a lăsat domesticită. Adică a început să ţină la el. Până să—l întâlnească, nu ştia ce—i aia să aştepţi pe cineva, să te bucuri că vine cineva... Şi pentru Micul Prinţ s—a schimbat situaţia. De când cu Vulpea, Pământul n—a mai fost pentru el un loc în care l—a muşcat Şarpele...

—L—a muşcat şarpele ? bâigui fetiţa, înspăimântată.

—Da, l—a muşcat Şarpele la marginea Pământului. Adică acolo unde începe Hotarul dintre Pământ şi Stele... Aşa e povestea Micului Prinţ. S—o rogi pe mama ta să ţi—o citească. E una dintre cele mai frumoase poveşti pe care le ştiu. Scrisă mai demult de un scriitor care a fost şi aviator. Era şi el un fel de Prinţ şi a murit în război, a căzut cu avionul în apele Mării. Eu cunosc o mulţime de poveşti. De la bunicul meu. Bunicul meu a fost un câine tare deştept. A avut un stăpân ca nimeni altul, un pianist bătrân care stătea de dimineaţa până seara singur. Cânta la pian şi stătea de vorbă cu el, cu câinele. Adică... cu bunicul meu, căruia—i spunea şi poveşti. Tu ai bunic?

—Am bunică, spuse Fetiţa. La ea mă duc.

—E bine să ai bunică. Ştii că pe Scufiţa Roşie bunica ei a făcut—o celebră. Dacă nu i se năzărea lupului s—o mănânce pe biata bătrânică, n—ar fi auzit nimeni de Scufiţa Roşie. Eh, dar asta e o altă poveste. O ştii?

—O ştiu şi mi—e frică de lup, recunoscu Fetiţa.

—Bravo, zise ca un om—mare Cuţu—cuţu. Hai, du—te la bunica ta, că s—a făcut târziu. Să ştii că pe—aici nu sunt lupi. Au rămas tare puţini şi trăiesc departe, prin păduri. Să nu uiţi să mai vii pe aici. Eu... ştii... ca Vulpea, surâse cu prietenie câinele, am şi început să te aştept... Şi nu uita de Firul de iarbă!

—Firul de iarbă ? Ăsta cine—o mai fi ? Pe unde—o fi ? şopti Fetiţa, continuându—şi drumul.

—Sunt la nasul tău, spuse Firul de iarbă.

—Poftim?

—Sunt la nasul tău... parc—aşa zic oamenii când ceva se află chiar în preajma lor... Eu sunt chiar la picioarele tale.

Fetiţa se aplecă să—l vadă mai bine.

—Chiar aici! La colţul zidului! Mda... sunt cam firav... Acum mă vezi ?

—Te văd! Ce drăgălaş eşti! Cum te cheamă ?

—Păi... mama mea, Pajiştea — uite—o colo, peste drum, stă în parc şi citeşte — ea mi—a zis că trebuie să se gândească un an—doi şi—o să—mi găsească un nume potrivit... Da' un prieten de—al meu...

—Ai un prieten?

—Daaa... Un melc, surâse iar Firul de iarbă, top de încântare... El zice că mi s—ar potrivi numele Săbiuţă... Ce crezi despre numele ăsta? Mie—mi place...

—Şi mie. Săbiuţă, repetă Fetiţa. Dar pe el cum îl cheamă ?

—Codobelc. În literatura pentru copii e—un nume clasic de melc, zise, plin de importanţă, Săbiuţă, vrând, desigur, să arate că se pricepe la literatură. N—ai mai auzit de „Melc—Codobelc" ?

—Nu. N—am auzit, recunoscu Fetiţa.

—Mai ai timp. Te văd tare mică. Mda, Codobelc, mai spuse el o dată. E un nume ca de jucărie. îmi place tare mult. Codobelc a dispărut după ploaia de săptămâna trecută. O fi avut vreo treabă... M—aş fi bucurat să—l cunoşti. Ştie o groază de poveşti despre păduri...

Firul de iarbă era tare vorbăreţ. Pesemne, în absenţa lui Codobelc, simţea nevoia să facă noi cunoştinţe. Numai că vorba lui fu întreruptă de sosirea unui fluture alb...

Fluturele se roti de două—trei ori în jurul porţii, apoi se aşeză pe clanţă. Înclinându—se uşor în faţa Fetiţei, el o întrebă:

—Îmi dai voie să mă prezint? Te—am urmărit în drumul tău spre Bunica şi am înţeles că vrei să cunoşti câte ceva din frumuseţile naturii. Eu ţi—aş putea spune multe...

—Tuu? se minună Fetiţa.

—O, da, îi sări în apărare Săbiuţă. Fluu cunoaşte o mulţime de lucruri despre natură şi despre oameni şi despre alte fiinţe. Zboară de dimineaţă până seara şi aude şi vede multe...

—Îţi mulţumesc, Săbiuţă, se înclină Fluturele, aninat pe clanţa ca de argint a porţii. Îţi mulţumesc pentru cuvintele tale frumoase, dar te—aş ruga să mă laşi pe mine să mă prezint Fetiţei. Te superi ?

—Cum m—aş putea supăra ? E o plăcere să te ascult când cânţi... mai zise Săbiuţă.

—Tu ştii să cânţi? se bucură Fetiţa.

—Da, ştiu. Dar am glasul cam subţire.

Şi Fluturele începu să cânte cu glas subţirel, ca de flaut:

Mi se spune Fluu
Şi hai—hui umbluu
Peste mări de iarbă,
Pe poteci de nalbă,

Flutur toată vara,
Vara—mi este ţara,
Toamna—mi piere cântul...
Mi—l sfărâmă vântul...

Era un cântec frumos, scurt şi parcă trist.

Fetiţa tăcu, privindu—l pe Fluu cu un fel de părere de rău.

—E—un cântec trist, Fluu! Cum vine asta cu... „îmi piere cântul, mi—l sfărâmă Vântul..." ? Nu pricep.

—Ei, până la toamnă mai e... Cum să—ţi explic?... Toamna e aurie, dar e rea cu cei plăpânzi... Goneşte păsările, gâzele, fluturii, păleşte iarba, ruginește frunzele. Ce—i drept, e trecătoare şi ea... Şi pe ea o goneşte cineva... O goneşte Iarna, şi uite—aşa... Când trece Iarna, vine Primăvara şi în alaiul ei apar frunzele, şi iarba, şi păsările călătoare...

—Şi fluturii, nădăjdui, şoptit, Fetiţa.

—Fluturii apar mai târziu, spuse Firul de iarbă, Săbiuţă.

—Mda, surâse Fluu şi se aşează mai comod pe clanţă, dând de câteva ori din aripile albe, pătate cu galben. Fluturii sunt o născocire a Verii. Odată, când Vara se plictisea, ne—a inventat aşa... ca să plutim prin aer ca nişte flori... Doar că a uitat să ne parfumeze... Eu aş fi vrut să miros a garoafă... Dar nu mi—a fost dat... Oricum, Vara ne prinde în părul ei de aur de câte ori se topeşte de cald... ne prinde ca pe nişte agrafe cu aripi — râse uşurel Fluturele.

—Bine, dar la toamnă... Ce—o să se aleagă de tine la toamnă ? se sperie Fetiţa... Vara nu te ia cu ea, ca să scapi de necazuri?

—Ba da. Ne duce la ea acasă, ne aşază într—un sertar anume, ne presară cu praf de adormit—pe—două—anotimpuri şi, numai după ce dă colţul ierbii, ne trezeşte pe noi, fluturii. Trezeşte şi gâzele, trimite pasările în păduri şi totul e ca mai—nainte...

Fluturele surâdea. Spunea o minciună.

—Nu trebuie să fii îngrijorată... Ştii ce? Hai să pornim mai departe. Nu uita că te aşteaptă Bunica...

Şi—astfel, după ce—şi luară rămas bun de la Săbiuţă, cei doi prieteni porniră spre Bunica. Fluturele se aşezase pe umărul fetiţei şi cânta cu glasul lui subţirel, ca de flaut:

Mi se spune Fluu
Şi hai—hui umbluu
Peste mări de iarbă,
Pe poteci de nalbă,

Flutur toată vara,
Vara mi—este ţara,
Toamna—mi piere cântul...
Mi—l sfărâmă van tul...

... Fetiţa mai avea de trecut doar pe lângă câteva case în drumul ei spre Bunica. Obosise puţin şi chiar se gândea cu plăcere cum o să se aşeze ea pe scăunelul de la bucătărie (un scăunel anume comandat de Bunica pentru ea, potrivit cu înălţimea ei, un scăunel din lemn alb, nevopsit, cu spătarul cioplit în formă de lalea turtită), când, pe neaşteptate, Fluu îşi luă zborul de pe umărul ei, dispărând în aerul albastru...

După doar câteva clipe, Fluu reapăru şi, aninat deasupra unei porţi, îi strigă:

—Priveşte în curtea asta! Pe masă e o ghicitoare lucioasă.

—O ghicitoare?! Fetiţa îl privi nedumerită. O ghicitoare adevărată?!

—Aaa, nu te mai gândi la mincinoasele alea care pretind că—ţi ghicesc viitorul în boabe de fasole... Auzi colo, fasole! Fluu hohoti uşor, a dispreţ. Fasolea nu e bună decât de mâncat. Şi asta doar când e tinerică, gătită cu multe roşii. Şi cu cimbru... Nu. Nu e vorba de o ghicitoare vrăjitoare... Ci de o ghicitoare—jucărie, de care sunt îndrăgostiţi copiii...

—Nu pricep, mai zise Fetiţa, privind în sus, deasupra porţii, acolo unde bătea uşor din aripi Fluu.

—O ghicitoare... adică ceva care începe cu „Ghici ghicitoarea mea!"... Hai, uită—te printre grilaje!

Fetiţa făcu întocmai.

—Ce vezi pe masa ruginită, cu tăblia rotundă ? Aşezat în coşuleţul de paie... E drept că e acoperit pe jumătate cu un şerveţel brodat cu flori mici şi galbene.

—Ceva lucios... verde? Şi rotund ca o minge mare?

—Da, da mai spuse Fluu... Dinspre masă veni un glas înăbuşit:

—Hai, vino mai aproape. Deschide poarta! Aşa! Nu—ţi fie teamă... Nu e nimeni acasă... Nici măcar un câine. A fost unul — Ursei — dar a murit de bătrâneţe. Hai!

Fetiţa intră, temătoare, în curte. Apoi se opri în dreptul mesei ruginite, vopsită cândva în verde. De sub şerveţelul brodat se auzea acum, desluşit, un glas care cânta, pe o melodie simplă:

— Sunt o ghicitoare
Născută din soare.
Faţa mi—e lucioasă,
Coaja mi—e sticloasă.
Am şi sâmburi
— mici! –
negri, cu sclipici,
Miezul mi—e pufos,
Roşu şi zemos.
Mă ţii de codiţă,
Mă propteşti în furculiţă
Şi — cât ai zice „pălărie"
Îţi dispar din farfurie

Cântecul încetă.

Apoi, de sub şerveţel, cineva întrebă:

—Ei, ce zici ? ghici ghicitoarea mea! Cine sunt eu ?

Şi glasul cântă iar, scurt:

—Hai, spune mai... re — pe — de!

Iar Fetiţa, ghicind, fericită — ce—i drept, după ce dădu la o parte, uşurel, un colţ din şerveţelul brodat cu flori mici, galbene — îi răspunse parcă şi ea în versuri (mai ales că glasul o mai îndemnă o dată „Hai, spune mai repede!"):

—Cred că eşti un...
pe—p e— ne...!

—Exact! spuse, triumfător, Pepenele, dând la o parte şerveţelul, cu gestul cam repezit cu care, de obicei, în poveşti, prinţesele îşi dau deoparte vălul ce le acoperă faţa atunci când vin peţitorii. Negustori bogaţi ori prinţi. E—xact! Sunt un pepene! Ai ghicit per—fect!! Păi... nu—i adevărat? Nu am eu...

... Faţa lucioasă,
Coaja sticloasă... ?

Şi Fetiţa se pomeni completând spusa Pepenelui cu tonul cu care ar fi zis o lecţie bine ştiută:

... Ai şi sâmburi
mici,
negri, cu sclipici,
Miezul ţi—e pufos,
Roşu şi zemos...

—Mă ţii de codiţă... o îndemnă, parcă râzând, Pepenele... Aşa că Fetiţa continuă, chiar râzând de—a binelea:

—Te ţin de codiţă...
te tai felie cu felie...

(asta era ceva nou, era invenţia ei, aşa că o spunea cu o mică trufie)...

şi... cât aş zice „pălărie"
Tu dispari din farfurie!

Parcă încheind o scenă veselă, Fetiţa bătu din palme, zgomotos, aşa cum făcea la circ de câte ori focile—grasele izbuteau să treacă prin cercul de foc.

Odată cu ea, Fluu bătu neauzit din aripi. Apoi spuse cu tonul unui învăţat bătrân:

—Vezi câte poţi să afli într—un singur drum ? Ţi—ai fi închipuit că un pepene poate fi şi—o ghicitoare ? Şi încă o ghicitoare bună de mâncat ?

—Nu, nu mi—aş fi închipuit, recunoscu Fetiţa, devenind deodată timidă în faţa unei astfel de descoperiri.

Şi încă nu ştia că avea să mai facă o descoperire în legătură cu Pepenele. Că avea să afle o taină pe care nici Fluu însuşi nu o ştia.

Într—adevăr, parcă dorind ca nici Fluu să nu—i descopere secretul, Pepenele o îndemnă să vină mai aproape, ba chiar să se aplece deasupra coşuleţului, ca nici copacii să nu—i audă vorba:

—Ascultă, fetiţa mea... Tu ştii cine sunt eu, de fapt? Eu sunt VARA...

—Cum, şopti Fetiţa uluită, Va—ra?!

—Da, Vara! Gluma aceasta cu pepenele e... o deghizare de—a mea. Adică un fel de mască. Aşa cum se duc oamenii la bal mascat şi se deghizează în prinţi, în leoparzi, în cocoşi sau în raţe...

—Nu pricep, recunoscu Fetiţa.

—Cred şi eu. E prea complicat pentru tine. Deocamdată priveşte—mă cu atenţie. Vezi că mi—am ales bine masca: coaja mea e verde ca pădurile verii, miezul meu are culoarea zmeurei, un fruct pe care nu—l

găseşti decât în toiul verii, sâmburii mei sunt ca nişte cărăbuşi lucioşi şi prietenoşi... un fel de broşe mici, nevinovate, ale Pământului. Iar albul dintre miez şi coajă e împrumutat din culoarea aripilor de fluture... Or fluturii nu zboară decât vara... Tare—mi plac fluturii! De altfel, ştiu că Fluu ţi—a spus o poveste frumoasă. Despre cum îi ocrotesc... Sunt invenţia mea. Când mor de cald, îi port ca agrafe de câte ori mă pieptăn cu coc. Peste iarnă îi ascund în sertare, ca să—i apăr de frig, şi—i presar cu praf de dormit ca să se astâmpere până la venirea Primăverii. Apoi, îi trezesc ca să pogoare, odată cu mine, pe Pământ... Ai să păstrezi secretul, Fetiţo? Nu merită să—l afle oricine...

—Am să—l păstrez, răspunse Fetiţa, deşi nu pricepea prea bine înţelesul cuvântului „merită". Dar parcă se sfia să mai pună o întrebare. Nu se cădea să se arate atât de neştiutoare în faţa Verii care—i încredinţase o taină atât de mare!

—Bine, îţi mulţumesc, spuse Vara care luase înfăţişare de pepene. Şi—acum, du—te! Am obosit şi eu. Ciudat, mai zise ea aproape râzând, să ştii că poţi osteni şi zăcând într—un coşuleţ, ba chiar şi pe jumătate acoperită cu un şerveţel brodat, sub care picoteşti în voie...

Fetiţa îşi luă rămas bun.

Vara îi făgădui să—i mai iasă şi alte daţi în cale, fireşte, sub alte şi alte înfăţişări.

Fetiţa o zbughi pe poartă. La ţăcănitul uşor al clanţei, Fluu, care aţipise niţel pe bara de deasupra porţii, se trezi brusc. Apoi se zgribuli puţin şi pogorî în zbor lin pe umărul Fetiţei:

—Ce bine că m—ai trezit! Am visat...

—Ce—ai visat ? întrebă cu interes Fetiţa. Tare îi mai plăceau visele. Visele i se păreau a fi un fel de poveşti colorate, pe care ţi le spunea în somn o zână nevăzută.

—Păi... am visat că venise toamna, că trebuia să—mi fac bagajele... La drept vorbind, eu n—am bagaje. Singura mea avere iat—o: aripile! Dar aripile de fluture sunt la fel de plăpânde ca şi florile. Când vine Toamna... Brrr! Fluu se zgribuli din nou. Hai, că mai ai doi paşi până la Bunica, îi spuse apoi el, treaz.

—Vii şi tu, Fluu ?

Fetiţa privi în sus, spre Fluturele care—i făcu semn că da, o mai însoţeşte câţiva paşi...

Şi poate tocmai pentru că, mergând tipa—tipa, privirile—i rătăciseră pe deasupra porţii, ea se—mpiedică de ceva. De un fel de şomoiog de hârtie adăpostit lângă un burlan.

Şomoiogul de hârtie era cam ud şi plin de noroi.

—Aoleu! se auzi un glas mic, venind din Şomoiog.

—Cine a vorbit? şopti Fetiţa, oarecum înspăimântată. Cine?

—Cred că... Şomoiogul ăla... spuse, nu prea sigur de el, Fluu. Da, vorbise Şomoiogul.

Fetiţa se aplecă înspre el.

—Tu cine eşti ?

—... Eu — se auzi iar glasul subţirel... — am fost o carte. O carte de poveşti.

—O carte de poveşti? se minună Fetiţa. Şi ce cauţi aici, lângă burlan? Cărţile stau în bibliotecă... Nu făcute şomoiog de hârtie, ude leoarcă.

—Eh, e o poveste lungă, oftă Şomoiogul. Am stat — scurt timp — şi într—o bibliotecă de copil. Adică... mai întâi în Pomul de Crăciun. Şi—apoi în bibliotecă. După demolarea casei noastre, cea în care am văzut pentru prima oară beculeţele aprinse în Pomul de Crăciun, ne—am mutat în casă nouă, adică într—un bloc. La plecarea în grabă, stăpânii casei, părinţii Copilului, au adunat tot ce au putut ca să mai salveze câte ceva. Au făcut bagajele la repezeală. în valize sau în cutii de carton, au îngrămădit tot ce adunaseră într—o viaţă! Era grabă mare! Buldozerul aştepta în faţa casei, gata s—o dărâme! Motorul camionului care aştepta să ne ia cu mobile cu tot — adică pe stăpâni, pe Copil şi câteva cărţi din bibliotecă adunate într—un sac — duduia asurzitor, parcă furios că întârziem cam mult... în graba plecării, Copilul nu a fost prea atent cu mine. M—a aruncat la întâmplare printre mobile, aşa că în drumul hurducat, spre marginea oraşului, unde se aflau blocuri noi şi urâte, la o cotitură bruscă, eu am căzut din camion în mijlocul drumului.

—Şi, şi? Vru să ştie Fetiţa.

—Şi cineva milos m—a împins cu gheata pe trotuar, chiar lângă un burlan.

—Şi?
—Şi deodată a venit o ploaie mare, m—a făcut ciuciulete...
—Şi?
—Şi—aşa am ajuns un şomoiog!
—Sărăcuţul de tine! suspină Fetiţa.
—La drept vorbind ar trebui să—i spui „sărăcuţa" de tine, de vreme ce zice că a fost o carte, îşi dădu cu părerea Fluu. Chiar aşa: ce fel de carte de poveşti ai fost?
—Păi... am fost o carte cu o singură poveste, recunoscu, oarecum cu sfială, Şomoiogul, ca şi când ar fi fost o ruşine să fii o singură poveste.
—Ce poveste ? Ce poveste ? săriră, într—un cor, Fetiţa şi Fluu.
—Păi... am fost „Albă—ca—Zăpada"... Ştii povestea asta?
—O ştiu, sigur c—o ştiu, se făli Fetiţa. Şi—mi place tare mult! Mi—a citit—o Bunica de vreo cinci ori... Aproape că am învăţat—o pe dinafară. Doar că la noi acasă cartea asta stă în dulăpiorul meu cu cărţi de poveşti şi jucării, mărturisi, nu fără mândrie, Fetiţa.
—Aşa se şi cuvine să stea o carte de poveşti, fu de părere Fluu. La loc ferit... Pe când tu, sărmana, mai oftă el, ai avut o soartă cam tristă. Ţi s—au făcut paginile ca aripile de fluture peste care s—a abătut o ploaie de gheaţă.
—Cam aşa ceva, oftă Şomoiogul. Ce să fac? N—am încotro... Trebuie să—mi îndur nenorocul...
—Dar eu nu pot să fac nimic pentru tine, să te scap ? întrebă Fetiţa.
—E prea târziu, oftă Şomoiogul.
—Ştii ce? se iţi deodată Fluu. Am o idee, Fetiţo! Ştii ce? Ia cartea—şomoiog... aşa... du—o în curtea cu pepenele—ghicitoare (abia trecuseră de ea)... Aşa... (Fetiţa făcuse întocmai)... Şi aşaz—o sub masa ruginită... Cine ştie, poate se—ndură Vara, o usucă, vreau să zic usucă fosta carte. Şi face o vrajă...
—Şi din Şomoiog se face iarăşi, la loc, o carte, nădăjdui Fetiţa după ce aşeză, cu mare băgare de seamă, fosta carte sub tăblia rotundă a mesei ruginite pe care trona pepenele. Pepenele moţăia sub şerveţelul cu flori galbene...
—Bravo! Ai procedat foarte bine, mai spuse Fluu. Şi—acum e timpul să ne despărţim, Fetiţo. Peste două clipe vei fi la Bunica. în poarta ei trebuie să stai singură. în preajma Bunicii nu mai ai nevoie de niciun ajutor... Oricum, mai am o groază de treburi de făcut — adăugă, plin de importanţă, Fluu. Şi—abia mult mai târziu o să mă prefac în agrafă... Rămâi cu bine, scumpa mea. Nădăjduiesc să ne întâlnim curând. Şi nu uita: cheamă—mă de câte ori ai nevoie de un prieten. Aşadar, nu uita, cheamă—mă! De unde, de ne—unde, vin cât ai zice Fluu...
—Cum să te chem ?

—Simplu: trebuie să—mi înveţi cântecul... Are opt versuri.

—Îl ştiu, spuse Fetiţa. L—am ţinut minte pentru că mi—a plăcut tare mult.
—Foarte bine. Atunci cântă—mi—l în chip de bun rămas. Hai, dă—i drumul!
Nu ştiu de ce, dar îmi vine să plâng... Nu pot să sufăr despărţirile... Şi—oricum, până la vara viitoare mai e foarte mult! Adiooo ! Era ca un strigăt mic, disperat, al unor aripi albe. Apoi Fluu se topi în arşiţa Verii...

Cu ochii lucind de lacrimi şi cu glasul puţin piţigăiat, Fetiţa începu să cânte, vrând să—l recheme pe Fluu...

„Mi se spune Fluu...
Şi hai—hui umbluu...
Peste mări de iarbă...
Pe poteci de nalbă...

Flutur toată vara...
Vara mi—este ţara...
Toamna—mi piere cântul...
Mi—l sfărâmă vântul..."

În cele din urmă, puţin năucită de toate cele întâmplate, Fetiţa ajunse la casa albă cu patru ferestre înalte, la stradă, şi cu gard albastru. Bunica o aştepta în curte. Curtea era podită cu bucăţi de cărămidă, cândva roşie. Acum cărămida era cam înnegrită de vreme şi de ploi. Şi — pe alocuri — puţin crăpată.

Bunica avea surâsul ei dintotdeauna, semăna cu ea însăşi... dar, parcă, şi cu încă cineva... Cu cine? Cu cine? se frământă Fetiţa, în timp ce alerga cu paşi mici spre braţele larg deschise ale Bunicii. Şi, deodată, un gând mic, ca un fulger mărunt îi trecu prin minte: Da, da Bunica semăna leit cu Bunica Albă din poveste, cea care, într—o seară de iarnă, poposise anume într—un spital, ca să pătrundă în salonul copiilor orfani şi să le spună poveşti — poveşti cu Albă—ca—Zăpada, cu Fram, ursul polar, cu Motanul încălţat şi câte şi mai câte! Da, da! Bunica Albă, îşi spuse Fetiţa, în timp ce Bunica o ducea de mână înspre bucătărie, unde, firește, o aştepta plăcinta cu mere. Da, da! Bunica Albă cea de—adevăratelea, care poate că era... era chiar EA... Albă—ca—Zăpada... Te pomeneşti...!

Te pomeneşti şopti Fetiţa în sinea ei. Te pomeneşti că Vara — îndemnată de Fluu — făcuse vraja. Din şomoiogul de hârtie udă, murdară de noroi, mototolită, răsărise, neauzită, chiar lângă burlan, însăşi Albă—ca—Zăpada. Iar Albă—ca—Zăpada se dăduse de trei ori peste cap şi se prefăcuse în Bunica Albă anume ca s—o întâmpine pe ea, acum, în prag... ?!

Te pomeneşti!

POVESTE DESPRE FETA

Ce tare ninge! bătu din palme Fetiţa. Abia aştept să—mi scot sania din pivniţă!

Parcă înţelească cu Iarna, Bunica îi făgădui!

—Da, o să fie o zăpada ca—n poveşti... Dar va fi o iarnă blândă, aşa simt eu. Nu va semăna cu iarna în care am adus—o în casă pe Feta.

—Feta?!

—Da, Feta, mai spuse Bunica, parcă zâmbind unei imagini doar de ea ştiute.

Apoi Bunica începu să povestească:

—Da, da... Mi—aduc bine aminte. Pe străzi zăpada scârţâia sub paşi, vântul tăia aerul cu săbii lungi, subţiri şi ascuţite. Ninsese zile şi nopţi în şir. Oraşul era prins sub zăpada zgrunţuroasă, ca sub o carapace de gheaţă. Nu era o zăpadă prietenoasă.

Venea Anul Nou. Mai avea de stat acolo, pe sub nori, vreo două sau trei zile, şi—apoi urma să coboare, să alunge anul cel bătrân, bolnav de boala numită trei sute şaizeci şi cinci de zile şi să se—aşeze în calendar, ştiind că la rândul lui se va îmbolnăvi de trei sute şaizeci şi cinci de zile. Ori şaizeci şi şase — după cum îi era hărăzit.

Prin case şi prin curţi apăruseră pomii de Crăciun — gata împodobiţi — sau pregătiţi spre a fi împodobiţi. Gospodinele cu plase doldora de nuci, de portocale, de pâine caldă, cu coaja aurie, lucioasă, şi de tot felul de alte bunătăţi forfoteau în drumul lor spre casă...

Câinele era acolo, peste drum. încerca să se adăpostească de vântul tăios, târându—se de la un colţ la altul al străzii. Fără să—l privească, gospodinele treceau pe lângă el ca pe lângă ceva nedorit, nesuferit sau poate chiar rău prevestitor.

Câinele adulmeca mirosul de pâine proaspătă, încercând să se ţină după câte o plasă. Era şchiop.

Unul dintre picioare, dreptul, din spate, fusese lovit de vreo maşină — sau de vreun om. Câinele îl ţinea ridicat în sus, mai degrabă se târa decât mergea. Aşa că n—ar fi putut ţine pasul cu gospodinele ţanţoşe cu plase şi pungi bogate, care, oricum, nu i—ar fi aruncat nimic.

Din când în când, Câinele se culca acolo, la colţul dintre două străzi, colac mic de blană lupie, tremurândă. Era foarte slab şi foarte trist, aşa cum sunt toţi câinii pierduţi sau părăsiţi de stăpânii lor.

Trecuseră două zile de când Câinele se aciuiase peste drum de casa albă ca laptele şi cu poarta din bare lungi, albastre, mânat de cine ştie ce instinct. Sau, poate, pentru că pur şi simplu era istovit de foame şi de frig.

Spre seară, Câinele se ridică pe cele trei picioare. Tremura, bătut de vânt, şi aştepta — poate — ceva. Strada era pustie. Nu se zăreau decât umbrele copacilor desfrunziţi, bătuţi de vânt.

Peste drum, o poartă albastră, din bare lungi, de fier, se deschise şi cineva chemă Câinele. Un timp, acesta nu se mişcă. Nu—i venea, desigur, să creadă că cineva l—a observat, ba chiar că îl cheamă.

Chemarea deveni insistentă. Era un glas de copil, destul de timid, care rostea, ca pe o vorbă de taină: „Cuţu, cuţu"... Copilul ţinea în mână un os cu carne.

În cele din urmă, Câinele se urni. Trecu, prevăzător, strada pustie, târându—şi cu greu piciorul bolnav.

Copilul intră în curte, chemând câinele: „Cuţu, cuţu" şi arătându—i osul ademenitor. În mâna cealaltă, Copilul ţinea un colţ de pâine. In cele din urmă, tremurând de frig, dar mai ales de spaimă, Câinele intră în curte.

Mâncă osul într—o clipită, apoi lipăi laptele cald amestecat cu bucăţele de pâine pe care i—l adusese, într—o crăticioară veche, Copilul.

După un alt răstimp, în care Copilul îl mângâie pe creştet, alintându—l cu tot felul de nume câineşti, în nădejdea că va răspunde la vreunul — Câinele intră în casă, la bucătărie, unde era cald — poate prea cald pentru el, cel atât de istovit de frig şi de foame. Mai mancă două străchini de sos cu pâine şi—apoi se culcă într—un culcuş anume pregătit pentru el dintr—un palton vechi. Adormi pe loc şi, poate că pentru prima oară după luni şi luni, se visă din nou acasă.

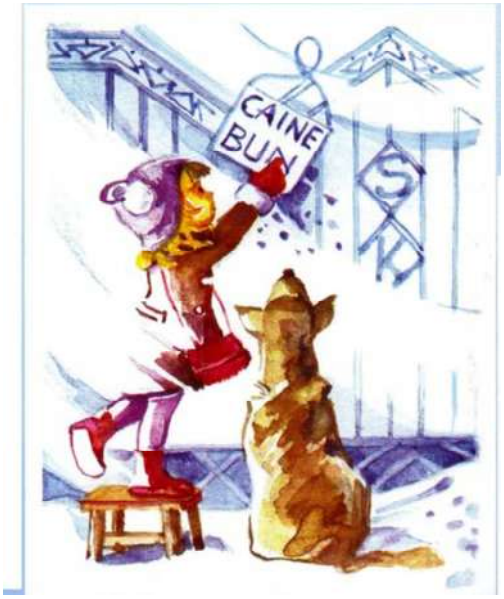

Trecu, astfel, un timp. Ocrotit, ferit de ger — în colţul cald de lângă sobă, hrănit cu resturile care se găsesc în orice casă în care cresc copii, dar mai ales îndrăgit, Câinele se întrema la iuţeală. Blana i se făcu mai frumoasă, trupul i se îngroşă. După o lună, piciorul i se vindecă — începu să calce pe el. După o altă

lună, latră pentru prima oară. Pentru prima oară apăra casa, despre care simţea, acum, că e şi a lui.

Peste trei luni încetă să—şi mai ascundă mâncarea la rădăcina copacului din curte. Înţelesese, desigur, că fusese definitiv adoptat şi că de acum încolo nu va mai fi nevoie să—şi facă provizii. Că de acum încolo, niciodată, nu va mai îndura chinul foamei.

Se liniştise, descoperise sau redescoperise şi datul din coadă.

Dar în somn îl mai şfichiuiau spaime. Schelălăia, atunci, sfâşietor. Auzindu—l, Copilul se trezea şi alerga la el, în colţul cald de la bucătărie, ca să—l deştepte şi să—l liniştească.

... Trecu, astfel, Primăvara... Şi—apoi, Vara... Până în toamnă, Câinele crescu mare.

Era puternic şi vesel. Copilul o boteză... Feta, o prescurtare de la... Fetiţa, fiind vorba despre o căţeluşă. Şi toată lumea făcu la fel. Toţi din casă, ba chiar şi vecinii o strigau Feta şi ea răspundea cu plăcere, lătrând cât o ţinea gura şi dând din coadă, vijelios.

Într—o zi, băgând de seamă că pe unele porţi de lemn modeste, ori trufaşe, de fier, scrie, cu litere albe sau verzi, pe plăcuţe de fier sau de lemn: „Nu intraţi, câine rău!"... Copilul îşi spuse că despre Feta nu s—ar putea scrie, în niciun caz, aşa ceva. Şi atunci, poate cu gândul s—o ocrotească de răufăcători, Copilul agăţă pe poartă o tăbliţă pe care scrise — cu litere cam strâmbe, ce—i drept! — „Nu intraţi, câine foarte bun!"

—Ei, asta a fost povestea despre Feta, spuse Bunica.
—Şi unde e Feta acum ?
—Feta e în „Dulapul cu « A fost... » ", alături de Ţic—ţic şi de încă cineva...
—De cine ?
—De Copil.
Şi cine a fost Copilul ?
—Eu, spuse cu simplitate Bunica. Mai bine zis, tinereţea mea.
—Şi Bunica Albă cine a fost ? mai întrebă Fetiţa. Cine a fost Bunica Albă, Bunico ?
—Bunica Albă a fost Mama mea.

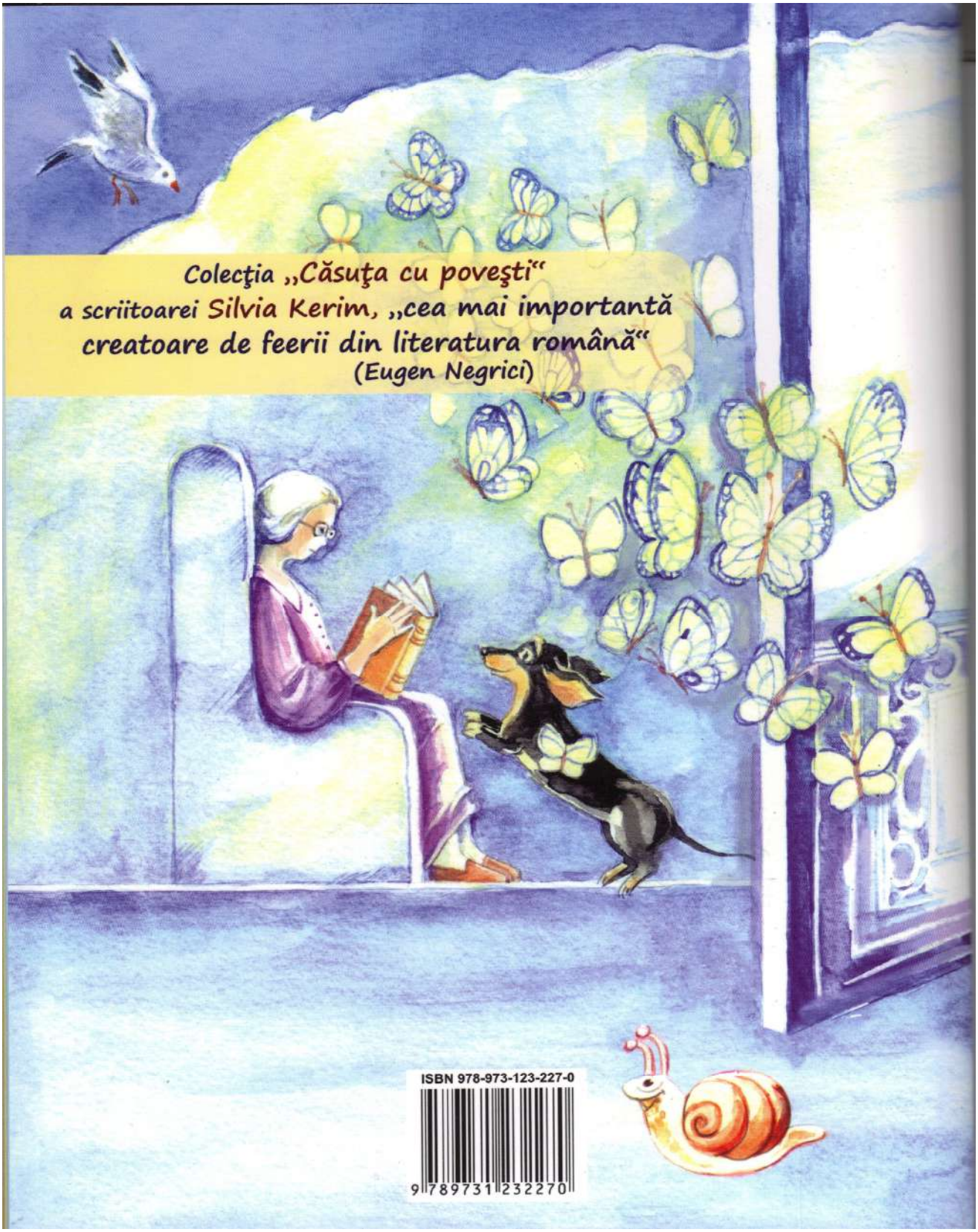
Colecţia „Căsuţa cu poveşti“
a scriitoarei Silvia Kerim, „cea mai importantă
creatoare de feerii din literatura română“
(Eugen Negrici)

ISBN 978-973-123-227-0
9 789731 232270